

وه قاهبعى كوردستان

روژنامهى رهسیمی ههریمی كوردستانه - وهزارهتی داد دهری دهكات

ژماره (٢٢٢) سائی بیست و چوار ١٦ نهیلول ٢٠٢٤ زاینیی ٢٥ گهلاویژ ٢٧٢٤ كوردی ١٣ ربیع الأول ١٤٤٦ كۆچی

323

- ١٤ رینمایى ژماره (٦) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی خویندنی بالا و تویننهوهی زانستی
رینمایى خویندنی دیپلۆمی پیشهیی له ههریمی كوردستان
- ١٠ رینمایى ژماره (٨) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی خویندنی بالا و تویننهوهی زانستی
رینمایى خویندنی بالا/دیپلۆمی بالای یهك سألێ پیشهیی به شیوهی پروانامهى هاوبهش له زانكو
حكومییهكانی ههریمی كوردستان له گهل زانكوكانی دهروهوی ولات
- ٢١ رینمایى ژماره (٣) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی دارایی و نابووری
تایبهت به راگرتنی باج
- ٢٢ رینمایى ژماره (٤) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی دارایی و نابووری
رسوماتی کرێی (خزمه تگوزارییه تهنדרوستییهكان و شوینهکانی ئاماده کردنی گژوگیای سروشتی)
- ٢٦ رینمایى ژماره (١٤) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی ته ندروستی
رینمایى لیژنه پزیشکییهكان
- ٣٤ رینمایى ژماره (٨) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی کارو کاروباری کۆمه لایهتی
هه مواری سییه می رینمایى کارکردنی کرێکاری بیانی له ههریمی كوردستان ژماره (٢) ی سائی ٢٠٢٤
- ٣٤ بهیانی ژماره (١٤ و ١٥) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی کارو کاروباری کۆمه لایهتی
- ٣٥ بهیانی ژماره (١٠) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی داد
- ٣٦ بهیانی ژماره (١١) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی ناوخۆ
کرێی کارگیری پیشهکە شکردهنی خزمه تگوزاریی به لگهکانی تاوان
- ٣٨ بهیانی ژماره (٣ و ٤) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی پهروه ده
- ٣٩ بهیانی ژماره (٤ و ٥) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی کشتوکال و سه رچاوهکانی ناو
- ٤٠ بهیانی ژماره (١٩ - ٢٠ - ٢١) ی سائی ٢٠٢٤ وهزارهتی ته ندروستی

وقائع كردستان

الجريدة الرسمية لأقليم كردستان - تصدر من قبل وزارة العدل

العدد (٣٢٣) السنة الرابعة وعشرون ١٦ أيلول ٢٠٢٤ م. ٢٥ كهلاوتز ٢٧٢٤ ك. ١٣ ربيع الأول ١٤٤٦ هـ.

323

ص	فهرست المواضيع باللغة الكوردية فقط
١	تعليمات رقم (٦) لسنة ٢٠٢٤ وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
١٠	تعليمات رقم (٨) لسنة ٢٠٢٤ وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
٢١	تعليمات رقم (٣) لسنة ٢٠٢٤ وزارة المالية والاقتصاد
٢٢	تعليمات رقم (٤) لسنة ٢٠٢٤ وزارة المالية والاقتصاد
٢٦	تعليمات رقم (١٤) لسنة ٢٠٢٤ وزارة الصحة
٣٤	تعليمات رقم (٨) لسنة ٢٠٢٤ وزارة العمل والشؤون الاجتماعية
٣٤	بيان رقم (١٤ و ١٥) لسنة ٢٠٢٤ وزارة العمل والشؤون الاجتماعية
٣٥	بيان رقم (١٠) لسنة ٢٠٢٤ وزارة العدل
٣٦	بيان رقم (١١) لسنة ٢٠٢٤ وزارة الداخلية
٣٨	بيان رقم (٣ و ٤) لسنة ٢٠٢٤ وزارة التربية
٣٩	بيان رقم (٤ و ٥) لسنة ٢٠٢٤ وزارة الزراعة والموارد المائية
٤٠	بيان رقم (١٩ - ١٨ - ٢١) لسنة ٢٠٢٤ وزارة الصحة

No. 323 Date: September 16, 2024 - Vol.: 24

وهزارهتي خويئندي بالا و تويزينه وهي زانستي

ژماره: ۱۷۰۱۳ له ۲۰۲۴/۹/۳

پالپشت به حوكمه كاني ماددهي (په نجايم) له ياساي وهزارهتي خويئندي بالا و تويزينه وهي زانستي ژماره (۱۰) ي سالي ۲۰۰۸ ي هه مواركراو، هه روهها پالپشت به ته وهري پينجه م/ كاروباري قوتاييان/ خويئندكاران، برگه ي يه كه م له كوئووسي كوئونه وهي نه نجومه ني وهزارهت ژماره (۴) ي سالي ۲۰۲۴، برپاردرا به دهركردني نه م رينماييي خواره وه:

رينمايي ژماره (۶) ي سالي ۲۰۲۴

رينمايي خويئندي ديپلومي پيشه يي له هه ريمي كوردستان

به شي يه كه م: ئامانج و پيناسه كان

مادده ي (۱): ئامانجه كان: خويئندي پيشه يي و پروانامه ي ديپلومي پيشه يي دوو ساله له هه ريمي كوردستان نه م ئامانجان له خو ده گريت:

۱- **گه شه پيداني ليها تووي:** راهيناني قوتاييان و خويئندكاران له سه ر كارامه يي پراكتيكي و نه زمووني دهستي كه راسته وخو ده توانريت به كاربه نريت بو بواره پيشه ييه هه لبري درواوه كه يان، وايان ليكات له گه ل ده رچوونيان ئاماده بن بو كار كردن.

۲- **زانياري په يوه نديدار به پيشه:** داين كردن و پيداني زانياري نوئ و تاييه ت به پيشه جياوازه كان به قوتايبيان و خويئندكاران كه هاوته ريب بيت له گه ل پيداويستي و رهوتي گه شه كردني كه رتي پيشه يي هه لبري درواوي خو يان.

۳- **دامه زراندين:** باشتركردني تواناي به ده سه ته پيناني ده رفه تي كار و دامه زراندي خويئندكاران نه ويش به به رزكردنه وهي تواناي كيپر كپيان له بازا ري كاردا له ريگه ي راهينان و شاره زايي تاييه تمه نده وه.

۴- **نه زمووني پراكتيكي:** پيشكه شكردني ده رفه ت بو قوتايبيان و خويئندكاران بو به ده سه ته پيناني نه زمووني بازا ري كاري راسته قينه له ريگه ي مه شق كردن، راهيناني پراكتيكي، يان پرؤژه، هه روهها يارمه تيدانيان بو پر كردنه وهي بو شايي نيوان تيوري و پراكتيكي.

۵- **ريره وي كار:** داناي ري ره وي روون بو قوتايبيان و خويئندكاران به مه ستي به ره وي پيش چووني پيشه كه ي له بواري پيشه يي هه لبري درواوي خو يان يان پيشه په يوه نديداره كاندا، هه روهها به شداري كردن له گه شه سه ندي ئابووري و گه شه پيداني هيزي كار.

۶- **ستاندارده كاني پيشه:** دلنيا بوون له وهي كه ده رچووان ستاندارد و پروانامه و پيداويستيه كاني پيشه كه يان به دي دپن يان تيده په رپن، بو نه وهي بينه مايه ي گه شه كردني ئابووري و لات.

۷- **بيركردنه وهي ره خنه گرانه و چاره سه ر كردني كيشه كان:** په روه رده كردني توانا كاني بيركردنه وهي ره خنه گرانه و تواناي چاره سه ر كردني كيشه ئالوزه كان كه له چوارچي وهي بواره پيشه ييه كه ياندا دي نه پيشه وه و سه ره له ده دن.

۸- پەيوەندى و كارى تيم: بنىاتنانى تواناي پەيوەندى كاريگەر و تواناي كاركردى ھاوبەش لە ژينگە پيشەيە جوړاوجۆرهكاندا.

۹- ئيتىكى پيشەيى: بنىاتنانى ھەستىكى بەھيزى ئيتىكى پيشەيى و دەستپاكي و بەرپرسياريتى لە قوتابيان و خویندكاراندا لەكاتى مامەلەكرديان لەگەل ھاوکاران و كړپاران و خەلك.

۱۰- پړپړه وى خویندنى بەرزتر: دانانى بەردى بناغەى ھەنگاونان بۆ ئەو كەسانەى ئارەزووى دريژەدان بە خویندن دەكەن، تاكو بتوانن بړوانامەى پيشكەوتووتر يان پلەى بەرزتر لە بواری پيشەيى خويان بەدەستبھينن.

۱۱- ھەمەچەشنى و گشتگيرى: ھاندانى ھەمەجۆرى و گشتگير لەناو بواری پيشەيى دا، دلنيابوون لەوہى كە قوتابيان و خویندكاران لەپاشخانى جياوازهوہ بەيەكسانى دەستيان بەدەرفەتەكان دەگات.

۱۲- خۆگونجاندىن: ئامادەكردى قوتابيان و خویندكاران بۆ گوپانى سروشتى پيشەكانيان لەرپښگەى پەروەردەكردى خۆگونجاندىن و نەرمى و نيانى و ئامادەبييان بۆ فيرپوونى بەردەوام بە دريژايى ژيانى پيشەيى خويان.

۱۳- گەشەى كەسى: بەشداريكردىن لەگەشەكردى كەسى قوتابيان و خویندكاران لەرپښگەى پەروەردەكردى متمانە بەخۆبوون و ئيتىكىكى بەھيزى كاركردى و ھەستكردى بە دەستكەوتەكان لەكاتيكدە شارهزا دەبن لە لپھاتووويەكانى پيشەى ھەلبژيردراوى خويان.

۱۴- بەشدارى كۆمەلگا: ھاندانى قوتابيان و خویندكاران بۆ بەشداريكردى و ئاويتهبوون لەگەل كۆمەلگە و پيشە ناوخويەكان، دروستكردى تۆر و بەشداريكردى ئەرپنى لە ناوچەكەدا، ھەروەھا دلنياكردى ھەى كۆمەلگە لە پيشكەشكردى خزمەتگوزارى ستاندارد و ئاستبەرز لە بواری پيشەيە جياوازهكاندا كە سەلامەتى كۆمەلگە و تاك بەرجەستە دەكەن.

۱۵- كارسازى: دابينكردى زانيارى و لپھاتووويى و كارامەيى پيويست بۆ قوتابيان و خویندكاران بۆ لەبەرچاوغرتنى دەرفەتەكانى كارسازى لە بواری پيشەيى خوياندا.

۱۶- فيرپوون بەدريژايى ژيان: بنىاتنانى بيركردى ھەى فيرپوونى بەردەوام، ھاندانى دەرچووان بۆ ئەوہى لە پيشكەوتنەكانى پيشەسازيدا ئاگاداربن و بەدواى خویندنى زياتردا بگەرپن لەكاتى پيويستدا.

ماددە (۲): بړوانامەى ديپلۆمى پيشەيى:

بريتيە لە بړوانامەيەكى ئەكاديمي كە لە بواريكى پيشەيى تايبەتمەند بەدەست دەھيڤرپت لەدواى تەواوكردى پړوگراميكي تايبەتى خویندنى دواى ئامادەيى كە بە شپوہيەكى گشتى ماوہى دوو سال دەخايەنپت. مەبەست لپى بريتيە لە دەستبەركردنى توانا و كارامەيى و زانيارى پراكتيكي پيويست لە بواريكى پيشەيى تايبەتدا، ھەروەھا گرنگى دەدات بە ئامادەكردى قوتابيان و خویندكاران بۆ دامەزراندن يان كاركردى لە پيشەسازى و پيشە جياوازهكان لە بازاري كاردا.

ماددهی (۳): دامه زاروه کان:

ئەو دامه زاراوانەى كە بۆيان هەيه پرۆگرامى خویندنى پيشه‌یى بکە نه وه و پروانامه‌ى ديپلۆمى پيشه‌یى دوو ساله ببه‌خشن بریتين له زانکۆ پۆلینه‌کنیکى و زانکۆ زانسته‌کرداریه حکومیه‌کان و په‌یمانگه‌ تايبه‌ته‌کانى ته‌کنیکى و پيشه‌یى كە له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تى خویندنى بالآ و توپژینه‌وه‌ى زانسته‌ى له‌ هه‌ریمى کوردستان مۆله‌تیا ن پیدراوه.

ماددهی (۴): سیستمی خویندن:

بۆ به‌ده‌سته‌پێنانى پروانامه‌ى ديپلۆمى پيشه‌یى دوو ساله پشت ده‌به‌ستریت به‌ سیستمی خویندن له‌سه‌ر بنه‌ماى کۆکردنه‌وه‌ى کریدیت له‌ چوارچێوه‌ى پیاوژۆى بۆلۆنیا له‌و ماوه‌ى كە بۆ خویندن ده‌ستنیشان كراوه.

ماددهی (۵): کریدیتی پێویست:

كه‌مترین کریدیتی داواكراو بۆ به‌ده‌سته‌پێنانى پروانامه‌ى ديپلۆمى پيشه‌یى دوو ساله ده‌کریت جیاواز بێت به‌پێى دامه‌زاراوه‌كه‌ و بواری تايبه‌تى خویندنى پيشه‌یى، كه‌ به‌شپۆه‌یه‌كى گشتى نابیت له‌ (۱۲۰) کریدیت كه‌مترین له‌ چوارچێوه‌ى پیاوژۆى بۆلۆنیا.

ماددهی (۶): دابه‌شکردنى کریدیته‌كان:

کریدیته‌كان به‌ شپۆه‌یه‌كى گشتى له‌ رێگه‌ى ئاویته‌کردنى ژماره‌یه‌ك له‌ كۆرسى خویندنى گشتى، كۆرسى پيشه‌یى سه‌ره‌كى، راهێنانى پراكتیکى یان مه‌شقکردن، و هه‌ر كۆرسێكى تری پێویست به‌ده‌ست ده‌هێنرێن. هه‌ر كۆرسێك له‌ناو پرۆگرامه‌كه‌دا ژماره‌یه‌كى دیاریكراوى له‌ کریدیتی بۆ داده‌نریت، كه‌ ره‌نگدانه‌وه‌ى كۆشش و پیداوایستى بابه‌ته‌كه‌ بێت، به‌شپۆه‌یه‌ك كه‌ نزیكه‌ى (۲۰-۳۰٪)ی کریدیته‌كان بۆ كۆرسه‌كانى خویندنى گشتى ده‌بیت و ئه‌وه‌ى ده‌مێنیته‌وه‌ بۆ كۆرسه‌ ته‌کنیکى و پيشه‌یه‌كان و به‌شه‌كانى تری پرۆگرامى خویندنى پيشه‌یى ده‌بیت.

به‌شى دووهم: چوارچێوه‌ى ئەكادیمی پرۆگرامى خویندنى ديپلۆمى پيشه‌یى

ماددهی (۷): هه‌لسه‌نگاندنى پیداوایستیه‌كان (Needs Assessment):

به‌مه‌به‌ستى ده‌ستنیشانکردنى ئه‌و لێهاتووێى و کارامه‌ییانه‌ى كه‌ گرنگه‌ ده‌رچووان له‌ بواریكى پيشه‌یى تايبه‌تدا هه‌یانبیت، پێویسته‌ هه‌لسه‌نگاندن ئه‌نجام بدریت بۆ دیاریکردنى ئاراسته‌ و پیداوایستیه‌كانى پيشه‌سازى له‌ بواره‌ پيشه‌یه‌ جیاوازه‌کاندا.

ماددهی (۸): ئاكامه‌كانى فێربوون (Learning Outcomes):

پێویسته‌ به‌ روونى ئه‌و ده‌رئه‌نجامه‌ فێرکاربیانه‌ دیارى بکریت كه‌ چاوه‌روان ده‌کریت قوتابیان و خویندکاران تا کۆتایی پرۆگرامه‌كه‌ به‌ده‌ستى به‌پێن. ئه‌م ده‌رئه‌نجامانه‌ ده‌بێ ره‌نگدانه‌وه‌ى ئه‌و کارامه‌یى ولێهاتووێى وزانیارى و توانایانه‌ بن كه‌ په‌یوه‌ندیان به‌بواره‌ پيشه‌یه‌ هه‌لبژێردراوه‌كه‌وه‌ هه‌یه‌

ماددهى (۹):

پروگرامى خویندنى پرونامەى پيشەيى دوو ساله، به مه به ستي دهسته به رکردن و به ديهينانى ئامانجه كانى خویندنى پيشەيى که له ماددهى يه که مى ئەم رپنماييه دا هاتوو، پيوسته رهنگدانه وهى ئەم ئامانجانە بيت و به شيوه يه که گشتى له م پیکهاتانهى خواره وه پیکديت:

۱- **کۆرسى خویندنى گشتى (General Education Courses):** ئەم کۆرسانه ته واوکەرى کۆرسه پيشەييه سەرەکیه کانن بۆ فيرکردن و ئاماده کردنى قوتاييان و خویندکاران له بواری پيشەيى خوياندا. ئەم کۆرسانه بابە ته كانى وهک ليهاتوو ييه سەرەکیه کان، توانای زمان و په يوه نديکردن، ئيتيکی پيشەيى، گه شه پيدانى که سى، کارگيرى و داهينان، ماتماتيک، زانسته بنچينه ييه کان و خویندنى کۆمپيوتهر له خۆده گریت.

۲- **کۆرسه ته کنیکى و پيشەييه سەرەکیه کان (Core Technical and Vocational Courses):** ئەو کۆرسه سەرەکیانەن که تيشک ده خه نه سەر دهسته به رکردنى توانا و راهينانى کارامه يى و زانيارى پراکتیکى و ته کنۆلۆجياى تاييه ت له بواری پيشەيى هه لېژيردراودا. ئەو کۆرسانه بناغهى پروگرامه که پیکده هين و مه به ست له دارشتنيان بریتييه له ئاماده کردنى قوتاييان و خویندکاران بۆ دامه زانندن يان کارکردن له بواریکی پيشەيى تاييه تا.

۳- **راهينانى پراکتیکى يان مه شقکردن (Practical Training or Internships):** يه کيک له پیکهاته گرنگه كانى پروگرامى خویندنى ديپلۆمى پيشەيى بریتييه له راهينانى پراکتیکى يان مه شقکردن. راهينان و مه شقکردنى ده ستکار ئەزموونیکى پراکتیکى ده ستبييه که رېگه به قوتاييان و خویندکاران ده دات زانيارىيه تيوريه كانى خويان له ژينگه ي کارى راسته قينه دا به کاربهينن، ئەزموونیکى زور و به نرخى پيشەيى له بواره که ي خويان به ده ستبهينن.

۴- **کۆرسه هه لېژارده کان (Elective Courses):** ئەو کۆرسانهن که له پروگرامى خویندن به پيى پيوسته داده نرين، رېگه به قوتابى و خویندکاران ده دن که ئاره زومه ندانه هه ليانبژيرن بۆ به ده ستبهينانى زانيارى زياتر و شاره زا بون له بواریکی پيشەيى ديارىکراودا، هه روه ها بۆ گه ران و به دوا داچوون بۆ بابە تيکی په يوه نديدار که قوتابى و خویندکار ئاره زووى ده کات، ناييت له (۲۰%) ي کۆى پروگرامه كانى هه ر سمسته رېکی خویندن زياتر بيت.

۵- **پروژه ي کار (Capstone Project):** له م رېگه يه وه قوتاييان و خویندکاران هه لده ستن به ئەجامدانى پروژه يه که ي کارى کۆتايى که له شه ش مانگ که متر نه بى و په يوه ندى به بواره پيشەييه كانيانه وه هه بيت. مه به ست له م پروژه يه ش بریتييه له نيشاندانى توانای قوتاييان و خویندکاران بۆ پراکتيزه کردنى ئەو ليهاتوو يى و کارامه يى و زانيارىانه ي که به ده ستى هيناهه له ماوه ي پروگرامى خویندندا.

6- خزمه تگوزارى پشتگيرى (Support Services): ده كرپت دامه زراوه كان خزمه تگوزارى پشتگيرى وهك راويژ كردن، ناموژگارى نه كاديمي، و رپنمايي پيشه يي به دريژايي ماوهي خويندن پيشكهش به قوتابيان و خويندكاران بكن به مه به ستي يارمه تيدانييان له به ده سته ينيانى كار له بواري پيشه كه ي خويدا.

مادهي (10): دانپيداناني فيربووني پيشوو (Recognition of Prior Learning):

له هه نديك حاله تدا، نه و قوتابي و خويندكارانه ي كه نه زمووني پيشووي كار كردنيان هه يه يان بروانامه ي په يوه نديدياريان هه يه، نه گه ر نه و نه زموونه يان بروانامه يه گونجاو و شايسته ي دانپيدانان بيت نه و ده كرپت كرپديتي پيوستى پي بدرپت، نه مهش ده توانيت ماوهي پرؤگرامه كه كورت بكاته وه و سوود له و زانياري و ليهاتوويي پيشوويان وه ربگيرپت، بو نه مه به ستهش نه نجومه ني بهش و په يمانگه به رپرسن له هه لسه نگاندن و په سه نكردني نه و نه زموونه يان بروانامه يه و دواتر رپه زامه ندي فرمانگه ي په يوه نديدياري له وه زارته پي وه ربگيرپت.

مادهي (11): هه لسه نگاندن و نمره دانان:

ئاستي زانستي و پيشه يي قوتابيان و خويندكاران هه لده سه نگيرپت به پشتبه ستن به رپنمايي به كاريپكراوه كانى تاقيكردنه وه كان نه مهش له رپگه ي هه لسه نگاندى به رده وام، نه زمون، پيداني نه رك، كاري پراكتيكي، و تاقيكردنه وه. پيوه ره كانى نمره دان له لايه ن په يمانگه وه داده رپژرپت له چوارچيوه ي سيستمى كاريپكراوى هه رپمي كوردستان كه برپيتيه له به ده سته ينيانى به لاني كه م (50) له (100) نمره.

مادهي (12): مه رجه كانى ده رچوون:

بو به ده سته ينيانى بروانامه ي پيشه يي دوو ساله، پيوستى له سه ر قوتابي و خويندكار هه موو كوورسه پيوستى كان و راهي ناني پراكتيكي به سه ركه و توويي ته و او بكات و كه مترين ئاستي كرپديتي پيوستى كه له لايه ن په يمانگه كه وه دياري كراوه به دييه نييت له چوارچيوه ي نه و پرؤگرامه پيشه ييه ي كه هه لپيژاردوه.

به شي سنيهم: پيشكه شكردن و وه رگرتن

مادهي (13):

پيوه ره كانى شايسته بون به مه به ستي پيشكه شكردن بو ديپلومي پيشه يي دوو ساله به م شيوه ي خواره وه يه:

1- هه لگراني بروانامه ي ناماده يي به گشت لقه كانيه وه، ياخود هه ر بروانامه يه كي تر كه هاوتاي بروانامه ي ناماده يي بيت، ده كرپت داواكارى بو خويندني ديپلومي پيشه يي پيشكهش بكن.

2- ده رچوواني ناماده ييه پيشه ييه كان نه گه ر داواكارى بو به شيكي پيشه يي له هه مان پسپوري خويان پيشكهش بكن نه و به بي كيپركي وه رده گيرين، بو نه و به شانهي جياوازه له پسپوري خويان نه و ده چنه پيشبركي.

3- ده رچوواني په يمانگه پينج سالييه كانى سه ر به وه زارته ي په روه رده ده توان به بي كيپركي له به شيكي پيشه يي له هه مان پسپوري خويان وه ربگيرين، به لام بو نه و به شانهي جياوازن له پسپوري خويان نه و ده چنه پيشبركي.

۴- ھەلگىرانى ھەرىكەت لە بىروانامەى دىپلۇمى تەكنىكى دوو سالە و بىروانامەى بەكالۇرىۇس دەتوانن بەبى كىپرەكى لە بەشىكى پىشەىى لە ھەمان پىسپۇرى خۇيان ۋەربىگرىن، بەلام بۇ ئەو بەشانەى جىاوازن لە پىسپۇرى خۇيان ئەوا دەچنە پىشېرەكى.

۵- ھەلگىرانى ھەرىكەت لە بىروانامەى پەيمانگەى پىنج سالى و دىپلۇمى تەكنىكى و بەكالۇرىۇس ئەگەر داواكارىيان بۇ بەشىكى پىشەىى جىاوازلە پىسپۇرى خۇيان پىشكەش كىرد ئەوا رەچاوى نمرەى بىروانامەى ئامادەى و بىروانامەى پەيمانگەى پىنج سالى و دىپلۇمى تەكنىكى يان بەكالۇرىۇسەكەيان دەكرىت، رىژەى نمرەى ھەردوو بىروانامەكەش بۇ كىپرەكى لەلايەن ۋەزارەتەو رىك دەخرىت.

۶- پىشكەشكار نابت تەمەنى لە ۱۸ سال كەمتر بىت.

۷- ھەر مەرجىكى تىر پىويست ئەگەر لەلايەن پەيمانگەو دەبىرەت بەپىى تايبەتەندىتى پىسپۇرىيە جىاوازەكان.

ماددى (۱۴): پىرۇسەى داواكارى و پىشكەش كىردن بەم شىوەى خوارەوئە:

۱- لەلايەن ۋەزارەتەو و بە ھەماھەنگى لەگەل زانكو حكومىيە پەيوەندىدارەكان و پەيمانگە تەكنىكى و پىشەىيە تايبەتەكان پىلاتفۇرمىكى ئەلكترۇنى ئامادە دەكرىت بۇ جىبەجىكردىنى پىرۇسەى پىشكەشكىردن و ۋەرگرتن.

۲- لەنىو پىلاتفۇرمەكەدا پىرۇسە و فۇرمى پىشكەشكىردن بەووردى ئامادە دەكرىت كە سەرچەم زانىارىيە پىويستەكان لەخۇ بگرىت، زانىارى تەواو لەسەر پەيمانگەكان و بەشە پىشەىيەكان دەخرىتە بەردەست پىشكەشكاران.

۳- ئەم پىلاتفۇرمە بەشىوئەكى بەردەوام و بە درىژاىى سال بۇ پىشكەشكاران كراو دەبىت بۇ ئەوئەى داواكارى خۇيان بۇ پەيمانگە و بەشە پىشەىيەكان پىشكەش كەن.

۴- كۆپى بىروانامە و بەلگەنامە پىويستەكان لەرپىگەى پىلاتفۇرمەكەو بە شىوئەى ئۇنلاين ھاوپىچى داواكارىيەكە دەكرىت.

ماددى (۱۵): تاقىكردەوئەى ۋەرگرتن و چاوپىكەوتن.

۱- ئەگەر لە ھەربەشىكى پىشەىى بەپىى تايبەتەندى پىويستى بە تاقىكردەوئەى ۋەرگرتن بوو، ئەوا تاقىكردەوئەكە لەلايەن پەيمانگەو ئەنجام ئەدرىت بۇ ھەلسەنگاندنى زانىارى و لىھاتوويەكانيان.

۲- ئەگەر لە ھەربەشىكى پىشەىى بەپىى تايبەتەندى پىويستى بە چاوپىكەوتن بوو، ئەوا چاوپىكەوتنەكە لەلايەن لىژنەىكى تايبەت لە پەيمانگەو ئەنجام ئەدرىت بۇ ھەلسەنگاندنى خوليا و ئارەزووى پىشكەشكار و گونجاوئىيان بۇ پىرۇگرامى ھەلېژىردراو.

۳- ووردہ کاری و میکانیزی تاقیکردنہ وہی وەرگرتن و چاویپیکه و تن پیش ئەنجامدانی له لایهن په یمانگه وه بو پیشکه شکاران پوون ده کریته وه.

۴- ئەنجامی تاقیکردنہ وہی وەرگرتن و چاویپیکه و تن وهک به شیک له پپوه ره کانی وەرگرتن پشتی پی ده به ستریت.

ماددهی (۱۶): پرۆسهی هه لێژاردن و وەرگرتن:

۱- زانکۆ یان په یمانگه له رینگه لیژنه یه کی وەرگرتنه وه پیداچوونه وه به هه موو داواکارییه کان ده کات، ئەنجامی تاقیکردنہ وه کانی وەرگرتن (ئه گهر هه بیت)، و ئەدای چاویپیکه و تن (ئه گهر ئەنجام درابیت) له بهرچاو ده گیریت.

۲- کاندیده سه رکه و تووه کان به پشتبه ستن به پروانامه ی پیشکه شکارا و ئەزموونی په یوه نیدار (ئه گهر هه بیت) و گونجای گشتی بو پرۆگرامه که هه لده بژیردرین.

۳- لیستی سه رکه و تووه کان به مه به سستی ووردبینی و په سه ندرکن به رزده کریته وه بو وه زاره ت/ هه ریه ک له به رپوه به رایه تی ناوه ندی وەرگرتن و به رپوه به رایه تی خویندنی تاییه ت به پیی په یوه ندی.

۴- دوا ی په سه ندرکنی ئەنجامه کان له لایهن وه زاره ته وه، زانکۆ یان په یمانگه ناگاداری پیشکه شکاران ده کاته وه له ئەنجامی وەرگیرانیان له رینگه ئیمه یل یا خود په یوه ندی کردن.

۵- پرۆسه ی په لپگرتن له ئەنجامه کان له ماوه ی سنی رۆژدا ئەنجام ئەدریت.

۶- کاندیده سه رکه و تووه کان نوسراوی فه رمی وەرگیرانیان له لایهن زانکۆ یان په یمانگه وه پی ده دریت که ورده کارییه کانی پرۆگرام و کرئ خویندن و پرۆسه ی په یوه ندی و خۆتۆمارکردن له خۆده گریت.

ماددهی (۱۷): په یوه نیدیکردن و خۆتۆمارکردن:

۱- کاندیده وەرگیراوه کان ده بیت پرۆسه ی په یوه ندی کردن به زانکۆ یان په یمانگه وه جیه جیه کی به ن ئه ویش به پیشکه شکردنی به لگه نامه ره سه نه کان و خۆتۆمارکردن و پیدانی قیستی کرئی خویندن له ماوه ی دیاریکراودا.

۲- په یوه ندی نه کردن و خۆتۆمارنه کردن له ماوه ی دیاریکراودا ده بیته هوی ئه وه ی که وەرگیرانه که هه لپوه شیته وه و کاندیده کانی ناو لیستی یه ده گ بینه شوینیان.

ماددهی (۱۸):

له پیش ده سته پیکردنی پرۆگرامی خویندن، دانیشتنیکی ئاراسته کردن ریکده خریت بو ئاشناکردنی قوتابیان و خویندکاران به یاسا و رپساکانی خویندنی بالا و زانکۆ و په یمانگه و خویندنی دیپلومی بیه یی دوو ساله.

ماددهی (۱۹):

ده سته پیکردنی خویندن و پرۆگرامی دیپلومی بیه یی دوو ساله به پیی سالنامه ی ئەکادیمی ده سته پیده کات.

به شي چوارهم: ستافي مامۆستاياني وانه بيژ و راهينه ران

ماددهي (20): مامۆستايان:

ئەنداماني دەستەي وانه بيژي له خويندني پيشه يي بيكديت له هه لگراي برونامه ي ماستەر و دكتورا كه خاوه ني نازناوي زانستين به پيي ياسا و رينمايه كاربيكراره كان، پيويسته پسپوريه كه يان په يوه نديدار بيت يا خود نزيك بيت له و بواره پيشه ييه ي كه وانه ي تيدا ئه لينه وه.

ماددهي (21):

له حاله تي نه بووني مامۆستا هه روهك له مادده ي بيسته م ئاماژه ي بيكراره، ده كريت هه لگراي برونامه ي به كالۆريؤس كه پسپوريه كه يان په يوه نديداره يا خود نزيكه له بواره پيشه ييه كه دا وهك ئەنداماني دەستەي وانه بيژي سووديان لئ وهر بيگيريت به مه رجيك خولي پيدا گوجييان ته واو كرديت.

ماددهي (22): راهينه ران:

كه ساني خاوه ن ئەزموون له بواريكي پيشه يي تايهت ده كريت وهك راهينه ر راهينان به قوتايان و خويندكاران بكن له ژير سه ره رشتي و چاوديري مامۆستاياني پسپور كه له مادده كان بيسته م و بيست و يهك ئاماژه يان بيكراره.

به شي پينجه م: دريژه دان به خويندن

ماددهي (23):

هه لگراي برونامه ي ديپلومي پيشه يي دوو ساله بويان هه يه به و برونامه يه دريژه به خويندني ئەكاديمي خويان بدن بۆ به ده سه ته يني برونامه ي به كالۆريؤس له بواري پسپوري په يوه نديدار به برونامه پيشه ييه كه يان يان نزيك له بواره كه يان له زانكو تايهت ته كان هه ري مي كوردستان، به مه رجيك جوړي برونامه ي ئاماده ييه كه يان گونجاوييت بۆ دريژه دان به خويندني به كالۆريؤس له و به شه ي داواي ده كات، بۆ ئەم مه به سه شه فەرمانگه ي په يوه نديدار له وه زاره تي خويندني بالا و تويزينه وه ي زانستي ريكاري پيويست بۆ جي به جيكردي ئەم مادده يه ده رده كات.

ماددهي (24):

هه لگراي برونامه ي ديپلومي پيشه يي دوو ساله بويان هه يه له هه مان بواري پيشه يي خويان به شداربن له پروگرامي خويندني كورتخايه ن (Re-Skill Program) كه له لايه ن زانكو يان په يمانگه ده كريت وه ئەمه ش به مه به سه تي نو بكر دنه وه و به ره وه پيش بردني توانا و لي هاتووي و كارامه ييه كان ييان بۆ ئەوه ي له گه ل پيشكه وتنه جي هاني و پيداويستيه نو ييه كان بواره پيشه ييه كه دا بگونجين.

بهشی شه شههه: حوكمه گشتیهه كان

ماددهی (25):

ئهو زانكو و پهیمانگه یانهی كه خویندنی پیشه بیان ههیه به سوود وهگرتن له یاداشتی لیک تیگه یشتنی نیوان وهزاره تمان و وهزاره تی کار و کاروباری كۆمه لایه تی، كۆرسی راهینانی كورتخایه ن بکه نه وه بو پیشه وه رانی کهرتی تایبه ت، به شداریوان ته نها پروانامه ی به شدارییان پی ئه دریت (Non-Degree Certificate).

ماددهی (26):

بووردیک داده مه زری له وهزاره تی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی به هاوبه شی له گه ل ئه و زانكو و پهیمانگه یانه ی كه خویندنی پیشه بیان ههیه، به مه بهستی دارپشتنی سیاسه تی گشتی و ئاراسته ی خویندنی پیشه یی له هه ریمی کوردستان، به پیی پیویستی ده کریت کهرتی تایبه ت و لایه نه په یوه ندیاره کانی حکومه ت له بو رده که به شدارییان پی بکریت.

ماددهی (27):

فه رمانگه ی په یوه ندیار له وهزاره تی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی له هه ریمی کوردستان به پیی پیویست سالانه ریکاری مه رج و پیوه ره کان ده رده کات بو ئاسان جیبه جیکردنی ئه م رینماییه.

ماددهی (28):

کار به هه ج رینماییه و بریاریک ناکریت که نا کوک بیت له گه ل حوکمه کانی ئه م رینماییه.

ماددهی (29):

ئه م رینماییه له ریکه وتی بلاو کردنه وهی له رۆژنامه ی فه رمی (وه قاعی کوردستان) جیبه جی ده کریت.

هۆکاره کانی ده رچونی ئه م رینماییه

به مه بهستی ریکخستن و گه شه پیدانی بازاری کاری هه ریمی کوردستان و ئاماده کردنی کادری لیهاتووی خاوه ن توانا و کارامه یی و به رپرسیار به رامبه ر کۆمه لگه و خاوه نکار و پیشه که ی، له ریکه ی ئه و رپسا و یاسایانه ی که زه مینه ی به ستنه وهی بازاری کاری کوردستان به زانكو و پهیمانگه کان، به دیهینانی ئامانجه گشتی و تایبه ته کانی خویندن ده ره خسین، بو ئه وهی خویندن بیته شارپگه ی به گه رخنستن و به ده ستهینانی ده رفه ته کانی کار بو سه ره جه م تاکه کانی کۆمه لگه به یه کسان، وهزاره تی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی ئه م رینماییه ی ده رچواند.

د. نارام محمد قادر

وهزیری خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی

وهزارهتی خویندنی بالا و تووژینهوهی زانستی

ژماره: ۱۷۰۳۱ له ۲۰۲۴/۹/۳

پالپشت به (مادهی پهنجایه م) له یاسای وهزارهتی خویندنی بالا و تووژینهوهی زانستی ههریمی کوردستان-عیراق ژماره (۱۰) ی سالی ۲۰۰۸ ی هه موارکراو، و کونووسی کۆبوونهوهی ژماره (۴) ی سالی ۲۰۲۴ ی (ئهنجومهنی وهزارهت)، بریاردره به دهکردنی ئەم رینماییهی خوارهوه:

رینماییهی ژماره (۸) ی سالی ۲۰۲۴

رینماییهی خویندنی بالا/دیپلۆمی بالای یهک ساله ی پیشهیی به شیوهی بروانامه ی هاوبهش (Joint Degree)

له زانکۆ حکومییهکانی ههریمی کوردستان له گهڵ زانکۆکانی دهرهوهی ولات

مادهی (۱): پیناسهکان:

مه بهست له م دهسته واژانه ی خوارهوه، بریتیه له و واتایانه ی که به رامبهریان نووسراوه که له م رینماییه دا هاتوو:

- حکومهت: حکومهتی ههریمی کوردستان-عیراق.

- وهزارهت: وهزارهتی خویندنی بالا و تووژینهوهی زانستی ههریمی کوردستان-عیراق.

- فه مانگه: فه مانگه ی تووژینهوه و په ره پیدان.

- زانکۆ ناو خو: زانکۆ حکومییهکانی ههریمی کوردستان-عیراق.

- زانکۆی دهره کی: زانکۆ و دامووده زگا ئه کادیمییهکانی دهره وهی ولات که له لایه ن وهزاره تی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی ههریمی کوردستان با وه ره پیکراون، که ریزبه ندی زانکۆ و دامووده زگا ئه کادیمییه که له ریزبه ندی زانکۆ نیوده وه له تیه کان له (۱۰۰۰) هه زار زیاتر نه بیت به پپی ریزبه ندی شه نگه های. هه ر کاتیک ریزبه ندی له (۱۰۰۰) زیاتر بوو، ئه وا له ده سه لات ی وه زیری خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی ده بیت بو بریاردان له سه ری.

- کۆلیژ: کۆلیژ/فاکه لتی/سکوله کان.

- کۆلیژ ه پزیشکیه کان: کۆلیژ هکانی پزیشکی گشتی و پزیشکی ددان و دهرمان سازی.

- به ش: به شی زانستی له کۆلیژ هکان.

- دیپلۆمی بالای یهک ساله ی پیشهیی به شیوهی بروانامه ی هاوبهش (Joint Degree): ئەم شیوازه خویندنه یه که له لایه ن یه کی که له زانکۆ حکومییهکانی ههریمی کوردستان به هاوبه شی له گه ل زانکۆکانی دهره وهی ولات ده کریته وه و له لایه ن هه ردوو لایه نه وه بروانامه ی هاوبه ش به قوتابیان/خویندکارانی دهرچوو ده به خشن.

- یاسای وهزارهتی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی: یاسای وهزارهتی خویندنی بالا و تووژینه وهی زانستی ههریمی کوردستان-عیراق ژماره (۱۰) ی سالی ۲۰۰۸ ی هه موارکراو.

ماده‌ی (۲): مه‌رجه گشتیه‌کانی پیشکەشکردن بۆ خویندنی دیپلۆمی بالای یه‌ک ساله‌ی پیشه‌یی: **یه‌که‌م: تیکرای نمره (معدل):** بۆ مه‌به‌ستی پیشکەشکردن، تیکرای نمره (معدل) ی به‌کالۆریۆس مه‌رج نییه. واته هەر خوازیاڕیک تیکرای نمره (معدل) ی به‌کالۆریۆسی (۵۰%) به‌سه‌ره‌وه بیت، مافی پیشکەشکردنی هه‌یه.

دووهم: توانستی زمانی ئینگلیزی:

۱- توانستی زمانی ئینگلیزی مه‌رجه بۆ پیشکەشکردن، بۆیه خوازیاڕی گشت به‌شه‌کان پپۆیسته له ماوه‌ی پپۆسه‌ی پیشکەشکردن یه‌کیک له‌م دوو مه‌رجانه‌ی خواره‌وه ده‌سته‌به‌ر بکات، به‌پپچه‌وانه‌وه مافی پیشکەشکردنی نییه:-

أ. خوازیاڕ ئاستی (Pre-intermediate) ی به‌شیوازی کۆن و ئاستی (Intermediate) به‌شیوازی نوێ له‌سینتته‌ره‌کانی زمان له‌زانکۆ حکومه‌یه‌کانی کوردستان به‌سه‌رکه‌وتوویی ته‌واو کردبیت و پروانامه‌ی به‌ده‌ست هینابیت.

ب. خوازیاڕ ده‌توانیت نمره‌ی (۵) ی له‌تاقیکردنه‌وه‌ی نیوده‌وله‌تی (IELTS- Academic) یاخود له‌تاقیکردنه‌وه‌ی هاوتاکانی وه‌کو (TOEFL- PBT ۴۱۴, TOEFL- iBT ۵۹, PTE ۵۲, Pearson Academic) به‌ده‌ست هینابیت.

۲- سه‌باره‌ت به‌ئه‌نجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی نیوده‌وله‌تی توانستی زمانی ئینگلیزی وه‌کو (PEARSON- PTE, TOEFL, IELTS) ته‌نها له‌سینتته‌ره‌کانی پارێزگا و ئیداره‌سه‌ربه‌خۆکانی هه‌ریه‌ی کوردستان و هه‌روه‌ها له‌گه‌ڵ ولاتی (ئه‌مهریکا و به‌ریتانیا و کهنه‌دا و نیوزله‌ندا و ئوسترالیا) کاری پپده‌کریت، به‌پپچه‌وانه‌وه کاری پپناکریت و پشنگوی ده‌خریت.

۳- پپۆیسته له‌سه‌ر زانکۆکان راست و دروستی (صحة‌ صدور) بۆ پروانامه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی تاقیکردنه‌وه‌کانی (IELTS و TOEFL و PEARSON- PTE) ی پیشکەشکاران ئه‌نجام بدن.

۴- پروانامه‌ی خولی زمانی ئینگلیزی سینتته‌ره‌کانی زمانی زانکۆ حکومه‌یه‌کانی کوردستان بۆ ماوه‌ی (۳) سێ سال کاری پپده‌کریت. هه‌روه‌ها تاقیکردنه‌وه‌ی نیوده‌وله‌تییه‌کانی زمانی ئینگلیزی وه‌کو (PEARSON- Academic- PTE, TOEFL, IELTS- Academic) بۆ ماوه‌ی (۳) سێ سال (له‌سه‌ر بنه‌مای ریکه‌وتی تاقیکردنه‌وه‌) کاری پپده‌کریت به‌مه‌رجیک پروانامه‌کانی (IELTS- Academic, TOEFL, PTE, Pearson Academic) که‌ ماوه‌ی دوو سالیان به‌سه‌ر تپه‌ریوه‌، پپۆیسته پپشووتر راست و دروستی بۆ پروانامه‌کانیان له‌زانکۆکان ئه‌نجام درابیت.

سپه‌هه‌م: هه‌له‌سه‌نگاندنی توانستی زانستی:

۱- هه‌له‌سه‌نگاندنی توانستی زانستی له‌ریگه‌ی چاوپیکه‌وتن بۆ خوازیاڕه‌کان له‌لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی پپپۆری په‌یوه‌ندیار به‌به‌شه‌که ئه‌نجام ده‌دریت و لیژنه‌که له‌سه‌ر پپشنیاری سه‌رۆکایه‌تی به‌ش به‌فرمانی کارگپیری له‌لایه‌ن راگرایه‌تی کۆلیژ به‌شیوه‌ی نه‌ینی پپکده‌هینریت.

۲- پرۆسهی چاوپیکهوتن له سهەر (۱۰) ده نمره ئه نجام ده درپت و مهرجه خوازیار له چاوپیکهوتن ده رچییت و (۵) پینچ نمره به ده ست بهینیت، به پینچه وانه وه خوازیار مافی چوونه نیو پینشبرکیی وه رگرتنی نییه.

۳- ده کریت زانکۆی ده ره کی به شداریت له پرۆسهی هه لسه نگانندی توانستی زانستی به و شیوه یه ی زانکۆی ناوخۆ و ده ره کی ریکده که ون.

۴- بۆ مه به ستی ده ره ئه نجامی هه لسه نگانندی توانستی زانستی مامه له له گه ل پۆینت ناکریت، به لکو مامه له له گه ل نمره ی به ده ستهاتوو ده کریت (واته نمره کان جبر ناکرین و کیرف نادریت له کاتی تاقیکردنه وه ی توانستی زانستی).

۵- ئه گه ر هاتوو مامۆستا په یوه ندی خزمایه تی تاوه کو په (۴) چواری له گه ل خوازیاری دیپلۆمی بالای یه ک ساله ی پیشه یی له هه مان پسپۆری خۆیدا هه بوو، ئه وا نابیت مامۆستایه که به شداری له پرۆسهی چاوپیکهوتن بکات، ئه مه ش له پینا و پیشه یی و شه فافیه ت پاراستن له ئه نجامدانی کاروباره زانستیه کان.

چواره م: ته مه ن: میچ (سقف) ی ته مه نی خوازیار مهرج نییه بۆ پیشکه شکردن، له به ره وه ی خۆیندنه که به شیوازی پارایل ده بیت.

پینجه م: سالانی خزمه ت:

۱- بۆ خوازیاران دانه مه زراو له یه کییک له داموده زگاکانی حکومی له ههریمی کوردستان و عیراق، به بی هه بوونی مهرجی سالانی ده رچوون و تییه رپین به سه ر به ده سته پینانی دوا پروانامه، راسته وخۆ مافی پیشکه شکردنیان هه یه و بۆ ئه م مه به سته ش خوازیاران پینویسته به لپنامه ی یاسایی له سه ره کایه تی زانکۆکان واژوو بکه ن که له هیچ دامو ده زگایه کی حکومی ههریمی کوردستان و عیراق دانه مه زراون، له حاله تی پیشکه شکردنی زانیاری نادرست، قوتابی/خویندکار راسته وخۆ فه رمانی سه رپنه وه ی ناوی (ترقین قید) ی بۆ ده رده کریت و ریکاری یاسایی به رامبه ر ده گریته به ر.

۲- بۆ خوازیاران دامه زراو (فه رمانبه ری هه میشه یی) له داموده زگاکانی حکومی له ههریمی کوردستان و عیراق، مهرجی سالانی خزمه ت به پینی یاسا و پهیره و و رینماییه کاریپکراوه کان له ههریمی کوردستان ده بیت.

شه شه م: سه باره ت به و خوازیاران هه کی دانیشه تووی ده ره وه ی ههریمی کوردستان یان هه لگری ره گه زنامه ی عیراقی نین: هاوالاتی ده ره وه ی ههریمی کوردستان و ده ره وه ی عیراق مافی پیشکه شکردنی به شیوازی پارایل به هه مان مهرج و پپوه ره کانی هاتوو له م رینماییه هه یه و راستاندن (صحة صدور) ی گشت به لگه و پینویسته کان یان ده کریت.

حه وه ته م: ده کریت له لایه ن هه ردوو زانکۆی ناوخۆ و زانکۆی ده ره کی مهرجی دیکه ی پیشکه شکردن زیاد بکریت، که ناکۆک نه بیت له گه ل مهرجه کانی هاتوو له م رینماییه.

ماددهی (۳): پیشبرکیی وەرگرتن و پیوهرهکانی سیسته می ریزبهندی به پیی ریژهی خال:

پیوهری سیسته می خالبهندی بو پیشبرکیی وەرگرتن له سهر بنه مای (تیکرای نمره ی به کالوریوس و هه لسه نگانندی توانستی زانستی له ریگهی چاوپیکه وتن و توانستی زمانی ئینگلیزی یان هر پیوهریکی دیکه که له لایهن ههردوو زانکوی ناوخوی و دهره کی زیاد بکریت) ده بییت، ههروه ها ئه و خوازیارانه ی بهر زترین خالیان به دهسته پینا، ئه واه به پیی ریژهی پلان و ژماره ی کورسییه کانی په سه ندکراو له لایهن وهزارهت وهرده گیرین، به م شیوه ی خواره وه:

۱- تیکرای نمره ی (۵۰%) ی پروانامه ی به کالوریوس هیچ خال وهرناگریت بو چوونه ناو پیشبرکی، به زیادبوونی ههر نمره یه ک خالیک وهرده گریت.

۲- له بهر ئه وه ی هه لسه نگانندی توانستی زانستی له ریگهی چاوپیکه وتن له سهر (۱۰) ده نمره ئه نجام ده دریت، بویه به دهسته پینانی نمره ی (۵) پینچ له تاقیکردنه وه که هیچ خال وهرناگریت و (۰) سفر (خال) ی ده بییت و به زیادبوونی ههر نمره یه ک (۱) یه ک خالی بو زیاد ده کریت.

۳- پروانامه ی توانستی زمانی ئینگلیزی خوازیاران، خالی له سهر ده بییت له کاتی چوونه ناو پیشبرکی به م شیوه یه ی خواره وه:

ته واکردنی ئاست (Level) له سه نته ری زمان به شیوازی کون	ته واکردنی ئاست (Level) له سه نته ری زمان به شیوازی نوئ	IELTS - Academic	TOEFL- iBT	TOEFL- PBT	Pearson- Academic (PTE)	وهرگرتنی خال بو پیشبرکی
Pre- intermediate	Intermediate	۵	۵۹ - ۶۵	۴۱۴ - ۴۶۶	۵۲ - ۵۸	خال ۰
-	-	۵,۵	۶۶ - ۷۲	۴۶۷ - ۴۹۶	۵۹ - ۶۶	خال ۵
Intermediate	Advanced	۶	۷۳ - ۷۹	۴۹۷ - ۵۴۹	۶۷ - ۶۹	خال ۱۰
-	-	۶,۵ و زیاتر	۸۰ و زیاتر	۵۵۰ و زیاتر	۷۰ و زیاتر	خال ۱۵

۴- ده کریت له لایهن ههردوو زانکوی ناوخو و دهره کی پیوهری دیکه ی پیشبرکیی خالبهندی زیاد بکریت، به مه رجیک ناوک نه بییت له گه ل خاله کانی هاتوو له م رینماییه.

ماددهی (۴): مه رج و پیداویستی کردنه وه ی خویندنی دبلومی بالای یه ک ساله ی پیشه یی له زانکوانی ناوخو:

۱- ههر به شیکی زانستی، مه رجه به لایهنی که م (۵) پینچ هه لگری پروانامه ی دکتورا یان هه لگری پله ی زانستی (ماموستا) ی هه بییت و پسپوری گشتیان له هه مان پسپوری به شه که بییت، و مه رجه ئه و ماموستایانه له سهر میلاکی هه میشه یی به ش بن یان ته نسیکراو بن له هه مان ئه و به شه یاخود شه راکه تی ئه کادیمی هاوبه شی له گه ل زانکوانی دهره وه ی ولات هه بییت سه بارهت به ئالوگوری ستافی وانه وتنه وه به پیی ریکه وتننامه یه کی فه رمی، به مه رجیک نیوه ی ژماره ی ستافی ئاماژه پیکراو له سهره وه میلاکی هه میشه یی یان ته نسیکراوی ئه و به شه بن که خویندنه که ده کاته وه و نیوه ی دووه می ستافه که له زانکوه ی دهره وه ی ولات بن و به شیوه ی کرده یی به شداربن له

پروۆسە وانهوتنهوه. له م لایه نهوه پێویسته ئه و ستافه زانستییهی که میلاکی به شیکێ دیاریکراون له به شیکێ دیکه دووباره نه بنهوه.

۲- پێویسته به شه که له زانکۆی ناو خۆ هه بیته و له زانکۆ دهره که که له پسیوری گشتی یان پسیوری وورد یه که بگرنه وه یاخود پسیوری به شه کانیانی زانکۆی ناو خۆ و دهره کی ته واو که ری یه کتر بن.

۳- پێویسته به شه که به لایه نی که م (۲) دوو خولی دهرچوونی به کالۆریۆسی هه بیته.

۴- سه بارهت به پسیوری کۆلیژ ه پزیشکییه کان، مه رجه کانی (۱ و ۲ و ۳) سه ره وه له سه ر ئاستی کۆلیژ ئه ژمار ده کریته.

۵- سه بارهت به به شه هاوشیوه کانی زانکۆی ناو خۆ، ده کریته له کاتی هه بوونی مه رجه کانی (۱ و ۲ و ۳) سه ره وه، ستافی به شه کان تیکه ل بکرین به مه به ستی ده سه ته به رکردنی ستاف بو کردنه وه ی خویندن دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی له هه ردوو به ش و ستافی به شه کان به شیوه یه کی هاریکار به شدار بن له پروۆسه ی خویندن.

۶- زانکۆ حکومه یه کانی هه ری می کوردستان ده توانن پلانی خویندن دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی ئاماده بکن له و به شانیه کی پيشوو تر خویندن دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی تیدا کراوه ته وه و ئیستاش مه رجه ی (۱ و ۲ و ۳) سه ره وه و پيدا و یستی به رده و امیان تیدا یه، واته به پێی هه بوونی مامۆستای پسیور به پله ی زانستی و هه بوونی پيدا و یستیه زانستییه کانی دیکه ی خویندن.

۷- سه بارهت به و به شانیه کی که بو یه که م جاره ده یانه ویت خویندن بالای/دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی بکه نه وه و مه رجه کانی (۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵) سه ره وه یان تیدا یه، ده توانن پرۆپۆزه لی کردنه وه ی خویندن پيشکesh به وه زارهت /فه رمانگه بکن به مه به ستی وه رگرتنی ره زامه ندی و په سه ندکردنی.

۸- کردنه وه ی خویندن دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی له هه ر به شیکێ زانستی و پسیورییه که له زانکۆ ناو خۆ له سه ر بنه مای پيوستی بازاری کاری کوردستان و پيوستی دامووده زگاکانی حکومی له هه ری می کوردستان و پيوستی که رتی تاییهت به و پسیورییه ده بیته. لیره دا به ش و کۆلیژ و زانکۆکان به رپرسن له جیبه جیکردن و دیراسه تکردنی ئه م بابه ته.

ماده ی (۵): پيدا و یستیه زانستییه کانی وه رگرتنی بروانامه ی دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی:

۱- زمانی سه ره کی خویندن له زانکۆی دهره کی به زمانی ئینگلیزی ده بیته، و له زانکۆی ناو خۆ به زمانی کوردی یان به زمانی عه ره بی یان به زمانی ئینگلیزی یاخود به هه ر سێ زمانه که ده بیته.

۲- وورده کاری شیوازی پرۆگرامی خویندن سیمس ته ره کانی خویندن دیپلۆمی بالای یه که ساله ی پيشه یی به رینماییه کی پاشکۆ دهرده چیت.

۳- پروانامه‌ی دیپلۆمی بالای یه‌ک ساله‌ی پیشه‌یی به شیوه‌ی پروانامه‌ی هاوبه‌ش (Joint Degree) به ناو و لوگۆ و واژوو‌ی هه‌ردوو زانکۆی ناوخۆ و زانکۆی ده‌ره‌کی به قوتابی و خویندکاری سه‌رکه‌وتوو ده‌به‌خشری‌ت.

۴- پروانامه‌ی خویندنی دیپلۆمی بالای یه‌ک ساله‌ی پیشه‌یی، پروانامه‌یه‌کی پیشه‌یییه و بۆ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی تواناکان و پیش‌خستنی ئاستی پیشه‌یی خوازیار له پسیۆرییه‌که به‌کار دی‌ت و، بۆ مه‌به‌ستی به‌رزکردنه‌وه‌ی نمره (تحسین معدل) ی پروانامه‌ی به‌کالۆریۆس بۆ پیش‌که‌شکردن بۆ خویندنی بالا/ماسته‌ر به‌کار نایه‌ت. بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ش پیویسته‌ خوازیار له کاتی پرۆسه‌ی پیش‌که‌شکردن به‌ئیننامه‌ی یاسایی له سه‌رۆکایه‌تی زانکۆ واژوو بکات که ئاگاداره ئەم خویندن و پروانامه‌یه پیشه‌یییه و ئەکادیمی نییه.

۵- له کاتی پیدانی به‌خشینی پروانامه‌ی دیپلۆمی بالای یه‌ک ساله‌ی پیشه‌یی له لایه‌ن زانکۆکان، پیویسته به‌روونی له‌سه‌ر پروانامه‌که ئاماژه بدری‌ت که ئەم پروانامه‌یه پیشه‌یییه و بۆ مه‌به‌ستی ئەکادیمی و به‌رزکردنه‌وه‌ی تیکرای نمره‌ی پروانامه‌ی به‌کالۆریۆس به‌کار نایه‌ت.

۶- ماف و ئیمتیازاتی دارایی و کارگیری پروانامه‌ی دیپلۆمی بالای یه‌ک ساله‌ی پیشه‌یی له لایه‌ن وه‌زاره‌تی دارایی و ئابووری هه‌ری‌می کوردستان ده‌ست‌نیشان ده‌کری‌ت پالپشت به‌رئینماییه داراییه‌کان.

۷- قوتابی/خویندکار له تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌ر یه‌ک له باب‌ه‌ته‌کانی سیمسته‌ری یه‌که‌م و دووهم، مه‌رجه نمره‌که‌ی له (۶۰%) که‌متر نه‌بی‌ت و له کۆتایی هه‌ردوو سیمسته‌ره‌که‌دا تیکرای نمره (معدل) ی له (۷۰%) که‌متر نه‌بی‌ت له‌سه‌ر بنه‌مای کریدیه‌ته‌کانی باب‌ه‌ته‌کانی سیمسته‌ره‌کان، به‌پێچه‌وانه‌وه راسته‌وخۆ فه‌رمانی سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقین قید) ی له لایه‌ن زانکۆوه ده‌رده‌کری‌ت.

۸- دوا‌ی ته‌واوبوونی تاقیکردنه‌وه‌کانی سیمسته‌ری یه‌که‌م و سیمسته‌ری دووهمی خولی یه‌که‌م، تاقیکردنه‌وه‌کانی سیمسته‌ری یه‌که‌م و سیمسته‌ری دووهمی خولی دووهم به‌رپۆه‌ده‌چیت، ئە‌گه‌ر قوتابی/خویندکار له یه‌کی‌ک له باب‌ه‌ته‌کانی خولی دووهم ده‌رنه‌چوو، ئە‌وا راسته‌وخۆ فه‌رمانی سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقین قید) ی له لایه‌ن زانکۆوه ده‌رده‌چیت.

۹- تاقیکردنه‌وه‌ی خولی دووهم ته‌نها له‌سه‌ر نمره‌ی (۵۰%) ی تاقیکردنه‌وه‌ی کۆتایی کۆرس ئە‌نجام ده‌دری‌ت و مه‌رجه تیکرای نمره (معدل) ی له (۷۰%) که‌متر نه‌بی‌ت، به‌پێچه‌وانه‌وه فه‌رمانی سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقین قید) ی له خویندن له لایه‌ن زانکۆکه‌یه‌وه بۆ ده‌رده‌کری‌ت.

۱۰- ده‌کری‌ت لیژنه‌ی زانستی به‌شی په‌یوه‌ن‌نیدار دوا‌ی وه‌رگرتنی ره‌زامه‌ندی ئە‌نجومه‌نی به‌ش له زانکۆی ناوخۆ به‌هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ڵ زانکۆی ده‌ره‌کی، هه‌ر پیداو‌یسته‌یه‌کی دیکه‌ی ئە‌کادیمی له ماوه‌ی خویندنه‌که زیاد بکات بۆ قوتابی و خویندکاران بۆ وه‌رگرتنی پروانامه‌ که له ناوه‌رپۆکی ئە‌م رێنمایه نه‌هاتوو، به‌مه‌رجیک ناکۆک نه‌بی‌ت له‌گه‌ڵ ناوه‌رپۆکی ئە‌م رێنماییه و به‌ئاگاداری وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و توێژینه‌وه‌ی زانستی.

۱۱- ماوهی خویندنی دیپلۆمی بالای یهک سالهی پیشهیی بریتیه له (۱) یهک سالی ئەکادیمی و (۶۰) (ECTS) ده بێت.

۱۲- ده کرێت له ماوهی خویندنه که دا، قوتابی/خویندکار بۆ سیمستهری یه که م یان سیمستهری دووهمی خویندن به شیوهی میوانداری یان به شیوهی (Mobility) بچیتته دهره وهی ولات به پیی ریکه وتنامه یه کی فهرمی له نیوان زانکۆی ناوخۆ و زانکۆی دهره کی، به مه به ستی وه رگرتنی یه کی له سیمستهره کانی خویندن له زانکۆی دهره کی هاوبه ش له خویندنه که. له حاله ته دا تیکرای خه رچی چوونه دهره وه، له سه ر ئەستۆی خودی قوتابی/خویندکاره که ده بێت.

۱۳- پیویسته زانکۆی دهره کی به شدار بێت له پرۆسه ی خویندن و بۆ ئەم مه به سته ش مه رجه یان قوتابی/خویندکار سیمستهریکی خویندن له زانکۆی دهره کی وه رگرت یا خود ستافی وانه وتنه وهی زانکۆی دهره کی راسته وخۆ به شیوه یه کی کرده یی به شدار بێت له پرۆسه ی وانه وتنه وهی ژماره یه ک بابته له یه کی له سیمستهره کانی خویندن له زانکۆی ناوخۆ به مه رچیک له (۲) دوو بابته که مترنه بێت.

ماده ی (۶): حوکمه گشتیه کان:

۱- ده ستنیشانکردنی هه لگرانی بروانامه ی به کالۆریۆس له لایه ن (لیژنه ی زانستی به ش) و (ئه نجومه نی به ش) ی په یوه ندیدار له زانکۆی ناوخۆ ده بێت به هه ماهه نگی له گه ل زانکۆی دهره کی له وه به شانیه که مافی پیشکه شکردنیان بۆ درێژه دان به خویندنی دیپلۆمی بالای یه ک ساله ی پیشه یی هه یه.

۲- هه یچ مامه له یه کی پیشکه شکراو وه رناگیریت ئەگه ر سه رجه م دۆکیۆمێنته کان ته واو نه بێت تا دوایین رۆژی پیشکه شکردن، به پیچه وانه وه خوازیار مافی به شداربوونی له هه لسه نگانندی توانستی زانستی له ریکه ی چاوپیکه وتن نابیت و (یاریده ده ری سه رۆک زانکۆکان بۆ کاروباری زانستی و خویندنی بالا و به رپوه به ری خویندنی بالا له سه رۆکایه تی زانکۆ و راگری کۆلیژ و سه رۆکی به ش و به رپرسی خویندنی بالا له کۆلیژ و لیژنه ی ووردبینی کردن) له زانکۆی ناوخۆ به رپرسیارن له ووردبینی کردنی دۆکیۆمێنته کان و ده ستنیشانکردنی لیستی ئەو پیشکه شکارانه ی که مافی هه لسه نگانندی توانستی زانستیان له ریکه ی چاوپیکه وتن هه یه، هه روه ها وه زارته /فه رمانگه مافی هه یه چاودیری و به دواداچوون و ووردبینی دۆکیۆمێنته کان و پرۆسه ی پیشکه شکردن بکات.

۳- له کاتی پرۆسه ی پیشکه شکردن، ئەگه ر خوازیار فه رمانبه ری هه میشه یی له یه کی له داموده زگا کانی حکومی له هه ری می کوردستان و عیراق بێت، ئەوا به پیی ئەو مه رجانیه له په یره ی ژماره (۱۱) ی سالی (۲۰۲۱) ی سه رۆکایه تی ئەنجومه نی وه زیران و پینمایه ی ژماره (۵) ی سالی (۲۰۲۱) ی وه زارته تایبه ت به پیدانی مۆله تی خویندن له هه ری می کوردستان ها تووه، پیویسته نووسراوی لاری نه بوون پیشکه ش به و زانکۆیه بکات که ده یه وی ت داواکاری پیشکه ش بکات.

- ۴- بۆ فەرمانبەرانى ھەمیشەیی لە دامودەزگاگانى حکومى لە ھەریمی کوردستان و عێراق کە شایستەى مۆلەتى خۆیندن دەبن بە پىپى یاسا و پەپرەوى ژمارە (۱۱) ی سالى (۲۰۲۱) ی سەرۆکایەتى ئەنجومەنى وەزیران و رېنمایى ژمارە (۵) ی سالى (۲۰۲۱) ی وەزارەت تايبەت بە پیدانى مۆلەتى خۆیندن لە ھەریمی کوردستان، مۆلەتى خۆیندى ناوخۆ لە زانکۆ حکومىەکانى ھەریم بۆ خۆیندى دیپلۆمى بالای یەک سالی پيشه‌یى بە شیوه‌ی خۆتەرخانکردنى تەواو (التفرغ التام) دەبیت.
- ۵- ھەر فەرمانبەریكى وەرگیراو لە خۆیندى دیپلۆمى بالای یەک سالی پيشه‌یى، ئەگەر پيش دەستپیکردن بە پرۆسەى خۆیندن لە پيشبرکى مۆلەتى خۆیندن نەیتوانى سەرکەوتوو بیت و مۆلەتى خۆیندى بە دەست نەهینا، ئەوا راستەوخۆ فەرمانى زانکۆی وەرگیرانى لە خۆیندە کەى ھەلدەو ھەشیتەو.
- ۶- ئەو پيشکەشکارەى کە بە شیوه‌ی میلاکى ھەمیشەیی دانەمەزراو، پيوستە بە ئیننامەى یاسایى لە سەرۆکایەتى زانکۆ و ژوو بکات کە لە ھىچ دامودەزگایەکى حکومى لە ھەریمی کوردستان و عێراق دانەمەزراو، ئەگەر زانیارى نادروستى دا بیت ئەوا راستەوخۆ فەرمانى سەرینەو ھى ناوى لە خۆیندن بۆ دەردەکریت و ھەموو بەرپرسیارى تە یاسایى دەکەوێتە ئەستۆ.
- ۷- خۆیندى دیپلۆمى بالای یەک سالی پيشه‌یى لە دەوامى بە یانیا ن دەبیت.
- ۸- بە ھىچ شیوه‌یەک ناکریت قوتابى/خۆیندکار خۆیندە کەى بگوازیتەو ھە بۆ زانکۆیەکى دیکە لە ناو ھەوى ھەریمی کوردستان یا خود دەرو ھەوى ھەریم و دەرو ھى ولات، یان بە پيشه‌وانەو.
- ۹- ئەگەر لە بەشیک بە تەنھا یەک قوتابى/خۆیندکار وەرگیرا، دەتوانیت دەست بە خۆیندى ئەکادیمى بکات بە مەرچیک لە لایەن لیژنەى کى پسپۆرەو ھە پرسىارى تاقیکردنەو ھە ھەلچینى پەراوى تاقیکردنەو ھى بۆ ئەنجام بدریت، بەلام زانکۆکان سەرپشکن لە کردنەو ھى یان نەکردنەو ھى خۆیندن بۆ تەنھا یەک قوتابى/خۆیندکار.
- ۱۰- یەدەگ (احتياط) لە خۆیندى دیپلۆمى بالای یەک سالی پيشه‌یى بە ھىچ شیوه‌یەک بوونى نییە، بەلکو تەنھا وەرگیراو بە پىپى ژمارەى کورسیەکان بوونى ھەیە.
- ۱۱- پالپشت بە پەپرەوى ژمارە (۱۱) ی سالى (۲۰۲۱) ی سەرۆکایەتى ئەنجومەنى وەزیران تايبەت بە پیدانى مۆلەتى خۆیندن لە ھەریمی کوردستان و رېنمایى ژمارە (۵) ی سالى (۲۰۲۱) ی مۆلەتى خۆیندن لە ھەریمی کوردستان، وەزیر و ئەوانەى کە لەم پلەىەدان و ئەندامانى پەرلەمان و ئەنجومەنى پارێزگاگان و سەرۆکى یەکە کارگيریەکان و سەرچەم فەرمانبەرانى خاوەن پلەى (بالا/أ) و پلەى (بالا/ب)، تاو ھەکو لەو پلەىە دابن ناتوانن داواى مۆلەتى خۆیندن بکەن، لەسەر ئەم بنەمایە ناوبراوان ناتوانن پيشکەشى خۆیندى بالā لە زانکۆکانى ھەریمی کوردستان بکەن.

۱۲- قوتابی/خویندکار له کاتی هه بوونی بارودۆخی له ناكاو و له توانابه دهر (الظرف الطارئ والقوة القاهرة) به پیی دۆکیومینتی فه رمی سه لمیندراو، ده توانیت داوای دواخستنی خویندن ته نها بو ماوهی (۱) یه ک سال بکات بهر له ده ستپیکردنی به پرۆسهی خویندنی ئە کادیمی و، پپویسته داواکاریه کهی له لایه ن (ئه نجومه نی به ش و کۆلیژ) په سه ند بکریت، لیره دا قوتابی/خویندکار ناتوانیت له ماوهی پرۆسهی خویندنی ئە کادیمی داوای (دواخستنی خویندن یان هه لپه ساردنی خویندن) بکات. به پیچه وانه وه فه رمانی وه رگرتنی له خویندن هه لده وه شیته وه.

۱۳- له کاتی پیشکه شکردنی هه ر دۆکیومینتیکی نادروست له لایه ن خوازیار بو مه به ستی پیشکه شکردن و وه رگیران له دیپلۆمی بالای یه ک ساله ی پیشه یی له زانکۆکانی هه ری می کوردستان، راسته وخۆ فه رمانی سرپینه وهی ناو (ترقین قید)ی له لایه ن سه رۆکایه تی زانکۆوه بو دهرده کریت و ریکاری یاسایی به رامبه ری ده گیردریته بهر، هه روه ها مافی پیشکه شکردنی نابیت تا کو تیپه ربوونی (۳) سی سال به سه ر ریکه وتی ده رچوونی فه رمانی سرپینه وهی ناو و دوا ی ئە و ماوه یه ش پپویسته له سه ره تا وه به پپی ناوه رۆکی ئە م رینماییه پیشکه شی خویندنی دیپلۆمی بالای یه ک ساله ی پیشه یی بکاته وه، نه وه ک له و قوناغه وه ده ست به خویندن بکات که سرپینه وهی ناوی بو کراوه.

۱۴- خوازیار مه رجه ده رچووی زانکۆیه کی ناوخۆیی یان دهره کی دانپیدانراو له لایه ن وه زاره تی خویندنی بالا و توپژینه وهی زانستی هه ری می کوردستان بیت. له حاله تیکدا ئە گه ر خوازیار بروانامه ی له دهره وهی ولات به ده ست هینابیت، پپویسته برپاری یه کسانکردنی بروانامه ی له وه زاره ت بو ئە نجام درابیت، به پیچه وانه وه مافی پیشکه شکردنی نییه.

۱۵- هه ر به شیکی زانستی له زانکۆی ناوخۆ که خویندنی دیپلۆمی بالای یه ک ساله ی پیشه یی ده کاته وه، پپویسته له کاتی پرۆسه ی پیشکه شکردن ئاماژه بدات که هه لگرانی بروانامه ی به کالۆریۆس له کام به شی زانستی بو یان هه یه پیشکه شی ئە م جوړه خویندنه بکه ن.

۱۶- هه ر کاتییک ریکه وتنامه ی هاوبه شی نیوان هه ردوو زانکۆی ناوخۆ و دهره کی هه لوه شایه وه، لیژنه یه کی گه ران به دوا ی راستیه کان (تقصی الحقائق) له سه ر ئاستی وه زاره ت پیکده هیندریت و به م شیوه ی خواره وه مامه له له گه ل چاره نووسی قوتابی/خویندکاره کان ده کریت:

أ. ئە گه ر که مته رخی له لایه ن زانکۆی ناوخۆیه وه بوو، ئە وا قوتابی/خویندکاره کان له زانکۆی ناوخۆ دریزه به خویندن ده دن و بروانامه ی دهرچوون له لایه ن زانکۆی ناوخۆ به وه رگیراوان ده به خشرین و به شه که بو ماوه ی (۵) پینچ سال ناتوانیت خویندنی بالا به گشت ئاسته کانیه وه بکاته وه.

ب. ئە گه ر به هۆکاریکی له توانابه دهر له لایه ن زانکۆی دهره کی ریکه وتنامه که هه لوه شایه وه، ئە وا زانکۆی ناوخۆ پپویسته هه ول بدات له گه ل زانکۆیه کی دیکه ی دهره کی ریکه وتنامه ی هاوبه ش واژوو بکات، به پیچه وانه وه قوتابی/خویندکاره کان له زانکۆی ناوخۆ دریزه به خویندن ده دن و بروانامه ی دهرچوون له لایه ن زانکۆی ناوخۆ به وه رگیراوان ده به خشرین.

ماددهی (۷): پلان و ژمارهی کورسیه کان:

- 1- وهزارهت له ریگهی فهزمانگه وه داوای پلان خویندنی دیپلۆمی بالای یهک سالهی پیشهیی له زانکۆ حکومییه کانی هه ریم ده کات. زانکۆ هه لده ستی به ئاماده کردنی پلان و دیاری کردنی ژمارهی کورسیه کان به پپی ناوه رپۆکی ئەم رینماییه و به ره چاو کردنی مه رجی ستافی وانه وتنه وه و ههروه ها هه بوونی ستافی میلاکی ئە کادیمی و ژیرخانی ئەندازهیی و پیشهیی و کارگیری و دهسته بهر کردنی سه رجه م پیداو یستیه زانسته یه کان و پیداو یستی راسته قینه ی که رتی گشتی و که رتی تایبته ت و پاشان له لایهن ئەنجومه نی زانکۆ وه پلانی خویندن و ژمارهی کورسیه کان په سه ند ده کریت و دواتر له لایهن وهزارهت/ فهزمانگه پلان و ژمارهی کورسیه کان په سه ند ده کریت.
- 2- سه رجه م کورسیه کانی خویندنی دیپلۆمی بالای یهک سالهی پیشهیی به شیوازی پارالیل ده بیت، به م شیوه یه ی خواره وه:
  - أ. ده کریت ژماره یه ک له کورسیه کانی پارالیل بۆ ده رچووانی زانکۆ ناو خۆییه که ته رخان بکریت که ئەم جوړه خویندنه ده کاته وه به مه رجیک له ریژه ی (۲۵%) ی پلان زیاتر نه بیت و ئەو پیشکه شکاره ی زۆرتین خالی به ده سه ته ینا به پپی ریژه ی پلانه که وه رده گیری ت.
  - ب. ژماره یه ک له کورسیه کانی دیکه ی پارالیل بۆ گشت پیشکه شکاران ته رخان ده کریت و ئەو پیشکه شکارانه ی که دانه مه زراون یان دامه زراون له داموده زگا کانی حکومی له هه ریمی کوردستان و عیراق، مافیان هه یه پیشکه شی بکه ن و ئەو پیشکه شکاره ی زۆرتین خالی به ده سه ته ینا به پپی ریژه ی پلانه که وه رده گیری ت.
- 3- هه ر کاتیک ئەگه ر کورسی به تال مایه وه به گشت جوړه کانی کورسی خویندنی بالای یهک سالهی پیشهیی، ئەوا به هیچ شیوه یه ک ئەو کورسیانه پر ناکرینه وه.
- 4- هیچ زانکۆیه ک بۆی نییه کورسی خویندن زیاد بکات سه رباری پلانی په سه ندکراو له لایهن وهزاره ته وه، به پیچه وانه وه خۆیان به رپر سیار ده بن له رووی یاسایی و کارگیریه وه.
- 5- کورسی بۆ هیچ وهزارهت و دامه زراوه یه کی حکومی و تایبته ته رخان ناکریت، به لکو فه زمانبه رانی ئەم دامه زراوانه ده توانن له سه ر کورسیه کانی پارالیل به پپی ناوه رپۆکی (برگه ی ۲/ خالی ب) له م مادده یه پیشکه ش بکه ن، جگه له ده رچووانی ئەو زانکۆ ناو خۆییه کی خویندنه که ده کاته وه که به پپی (برگه ی ۲/ خالی أ) له م مادده یه ژماره یه ک له کورسیه کانی بۆ ته رخان ده کریت.
- 6- پیویسته خوازیار له کاتی پیشکه شکردن ته نها یه ک شیوازی کورسی خویندنی ته رخانکراو هه لبژیری ت و نابیت پیشکه شی دوو شیوازی کورسی خویندنی ته رخانکراو بکات.

ماددهى (8): لايهنى دارايى خويندن:

1- تهواوى تيجووى خويندن وه كو (كرپى سالانهى خويندن، سهردانى زانكووى دهرهكى نه گهر هه بوو به گشت خه رجيه كانيه وه، به كارهيئانى كه رستهى تاقىگه) له نه ستوى قوتابى/خويئندكار ده بيت. بويه پيوسته خوازيار له كاتى پرؤسهى پيشكه شكردن به لئىنامهى ياسايى له سه رو كايه تى زانكو وازوو بكات كه نامادهيه تهواوى تيجووى خويئنده كهى له نه ستو بگرپت.

2- كرپى خويئندى زانكووى ناوخو له لايهن (ليژنهى زانستى و نهجومهنى به ش)ى په يوه نديدار پيشنيار ده كرپت و پاشان له (نهجومهنى زانكو) په سه ند ده كرپت و دواتر له لايهن وه زارهت/فه رمانگهى كارگيرى و دارايى به هه ماههنگى له گهل فه رمانگه په سه ند ده كرپت.

3- كرپى خويئندى زانكووى دهرهكى نه گهر هه بوو له لايهن زانكووى دهرهكى ده ست نيشان ده كرپت و خه رجيه كهى ده كه ويته سه ر نه ستوى قوتابى/خويئندكار و پابه ند ده بيت پيى، به پيچه وانوهه پروانامهى ده رچوونى پى نابه خشرپت.

ماددهى (9):

كار به هيچ رينمايى و برپاريكى پيشووتر له بارهى خويئندى بالا ناكريپت كه پيچه وانهى حوكمه كانى نه م رينماييه بيت و نه و قوتابى/خويئندكارانهى كه پيشووتر وه رگيراون و له ئيستادا به رده وامن له خويئندن، نه وا به پيى رينماييه كانى پيشوو به رده وام دهن له خويئندن.

ماددهى (10):

نه م رينماييه له دواى ده رچوونى له (روژنامهى وه قاييى كوردستان) بلاوده كرپته وه و بو سالى خويئندى (2024-2025) ده چپته بوارى جيبه جيكردن.

هويه كانى ده رچوون

به مه به ستى ريكخستنى مه رج و ريكاره كانى پيشكه شكردن و شيوازي پيشبركى به مه به ستى به ديهيئانى هه لى يه كسان و دادپه روه رى و شه فافيه ت له پرؤسهى پيشكه شكردن و وه رگرتن و، ره چاو كردنى هاوسهنگى نيوان چه نديپتى و چوئيه تى خويئندى بالا له هه ريئى كوردستان و دروست كردنى هه لى دريژه دان به خويئندى ديپلومي بالاى يه ك ساليه پيشه يى له زانكو كانى هه ريئى كوردستان له گهل زانكو و دامووده زگا نه كاديميه كانى دهره وهى ولات به مه به ستى پيدانى پروانامهى هاوبه ش (Joint Degree) و، گرينگى دان به خويئندى پيشه يى به سوود وه رگرتن له ره هه ندى نيوده وه لى، و پيگه ياندى كاديرى پيشه يى بو دامووده زگا كانى حكومى له هه ريئى كوردستان و كه رتى تاييه ت و پيوستى بازا رى كارى هه ريئى كوردستان، وه زاره تى خويئندى بالا و توپيزينه وهى زانستى هه ريئى كوردستان نه م رينماييهى ده ركرد.

د. نارام محمد قادر

وه زي رى خويئندى بالا و توپيزينه وهى زانستى

وهزارهتي دارايي و ئابووري

ژماره: ٧٩٢٥ له ٢٠٢٤/٨/٧

پالپشت به فهرماني سهروك وهزيران به مه به ستي ره چاو كردني دوخي دارايي هاوлаты و پيشه وهراني ههريمي كوردستان و ئماژه به نووسراوي ئه نجومهني وهزيران ژماره (٣٣٩٣) له ٢٠٢٤/٧/٢٣ و كوئووسي ليژنه ي دهركردن و پيداچونه وه به رينمايي داراييه كان ژماره (١١٠) له ٢٠٢٤/٨/١ برياردرا به :-

رينمايي ژماره (٣) ي سالي ٢٠٢٤

تاييه ت به راگرتني باج

يه كه م:

راگرتني رينمايي مان ژماره (٩) ي سالي ٢٠٢١ كه پالپشته به فهرماني ئه نجومهني وهزيران ژماره (٩٦) له (٢٠٢١/١/١٠) كه تاييه ته به باجي سهر (چيشخانه و هوئيله كان)

دوو م:

راگرتني رينمايي مان ژماره (١٠) ي سالي ٢٠٢١ كه پالپشته به نووسراوي ئه نجومهني وهزيران ژماره (٣١٩٦) له ٢٠٢١/٥/٣١ و (٤٢٤٢) له ٢٠٢١/٤/٢١ كه تاييه ته به باجي سهر (نه خووشخانه تاييه ته كان)

سييه م:

راگرتني وهرگرتني باجي سهر (سه مونخانه و نانه واخانه كان) پشت به ست به مادده ي (حه وته م / ٢٧) له ياساي باجي دهرامه ت ژماره (١١٣) ي سالي ١٩٨٢ ي هه مواركراو

چواره م:

راگرتني وهرگرتني باجي (ضريية العرصات) كه له ياساي ضريية العرصات ژماره (٢٦) ي سالي ١٩٦٢ ي هه مواركراو دا هاتوو ه . تاكو يه كلايكردنه وه ي ريكخستننه وه ي ريكاره كان ي وهرگرتني باج له گه ل دام و دهزگا ئيتيحادييه كان و هه مواركردنه وه ي ياسا كه .

پينجه م:

ئهم رينمايي به ريكه وتي ده رچووني نووسراوي ئه نجومهني وهزيران جي به جي ده كريت و له روظنامه ي فهرمي (وه قايي كوردستان) بلاو ده كريت وه

ئاوات جه ناب نوري

وهزيري دارايي و ئابووري

وهزارهتی دارایی و نابووری

ژماره: ۸۳۲۷ له ۲۰۲۴/۸/۱۹

پالپشت به ههردوو نووسراوی ئهنجومهنی وهزیران ژماره (۱۴۷۵۶) له ۲۰۲۳/۱۱/۱۳ و (۱۵۳۴۲) له ۲۰۲۳/۱۱/۲۶ کۆنووسی لیژنه‌ی ده‌رکردن و پیداوونوه به رینماییه داراییه‌کان ژماره (۱۰۶) له ۲۰۲۴/۷/۲ بریاردرا به ریکخستنه‌وه و یه‌کخستنه‌وه‌ی رسوماتی کریی (خزمه‌تگوزارییه ته‌ندروستییه‌کان و شوینه‌کانی ئاماده‌کردنی گژوگیای سروشتی) له سه‌رجه‌م به‌رپوه‌به‌رایه‌تیه گشتیه‌کانی ته‌ندروستی له هه‌ریمی کوردستان بریاردرا به :-

رینماییه ژماره (۴) ی سائی ۲۰۲۴

رسوماتی کریی (خزمه‌تگوزارییه ته‌ندروستییه‌کان و شوینه‌کانی ئاماده‌کردنی گژوگیای سروشتی)

یه‌که‌م:

۱. رسوماتی خزمه‌تگوزارییه‌کانی چاودییری ته‌ندروستی له سه‌رجه‌م به‌رپوه‌به‌رایه‌تیه گشتیه‌کانی ته‌ندروستی له هه‌ریمی کوردستان به‌پیی ئه‌م خشتانه‌ی له لیستی هاوپیچ هاتوو .
 ۲. تۆمارکردن و دابه‌ش کردنی پارهی وه‌رگیراو له رسوماتی خزمه‌تگوزارییه‌کانی چاودییری ته‌ندروستی به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه :-

ژ	روونکردنه‌وه	رپژه
۱	داهات بۆ به‌رپوه‌به‌رایه‌تی ته‌ندروستییه‌کان	۳۰%
۲	رپژه‌ی داهات بۆ گه‌نجینه‌ی حکومه‌ت	۷۰%

دووهم:

۱. رسوماتی ده‌رکردن و نوپکرنه‌وه‌ی گژوگیای و ئاماده‌کردنی رووه‌کی سروشتی به‌پیی ئه‌م خشته‌ی له لیستی هاوپیچدا هاتوو .
 ۲. تۆمارکردن و دابه‌ش کردنی پارهی وه‌رگیراو له رسوماتی ده‌رکردن و نوپکرنه‌وه‌ی گژوگیای و ئاماده‌کردنی رووه‌کی سروشتی به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه دابه‌ش ده‌کریت :-

ژ	روونکردنه‌وه	رپژه
۱	رپژه‌ی داهات بۆ په‌ره‌پیدانی به‌شی ئاماده‌کراوی پوو‌کی و به‌ره‌مه سروشتیه‌کان	۱۵%
۲	رپژه‌ی داهات بۆ هاندانی ئه‌و فه‌رمانبه‌رانه که له‌م بواره کارده‌که‌ن په‌یوه‌ندی پوو‌کی راسته‌وخۆیان به‌م کاره هه‌یه	۱۵%
۳	رپژه‌ی داهات بۆ گه‌نجینه‌ی حکومه‌ت	۷۰%

سێهه‌م: ئه‌م رینماییه له رۆژی ده‌رچوو‌نیه‌وه جیبه‌جی ده‌کریت و له رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌قايعی کوردستان) بلاوده‌کریته‌وه .

ئاوات جه‌ناب نوری

وه‌زیری دارایی و نابووری

یہ کہم : نرخى خزمه تگوزاریه کانی چاودیری تهندروستی له ههریمی کوردستان

ژ	جۆرى شوین و کارگه کان	پشکینى شوین	پیدانى مۆله تی تهندروستی	نوی کردنه وهی مۆله تی تهندروستی
۱	چیشتهخانه و هوتیلی گهشتیاری و شوینی ئاماده کردنی سارده مهنی	۵۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰	۱۲۵ ۰۰۰
۲	چیشتهخانه و هوتیلی میلی	۲۵ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰
۳	شوینه کانی سه مونخانه و نانه واخانه و هه ویرکاری	۵ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰	۱۵ ۰۰۰
۴	شوینه کانی خواردنه وه گازیه کان به کۆو به تاک	۱۵ ۰۰۰	۳۵ ۰۰۰	۵ ۰۰۰
۵	شوینه کانی فرۆشتنی پیداو یستیه خۆراکیه کان به تاک	۱۰ ۰۰۰	۴۰ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰
۶	شوینه کانی شیرمه مهنی و گوشت و هیلکه به کۆ	۵۰ ۰۰۰	۷۵ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰
۷	قاوه خانه گشتیه کان و کافتربا کان (کۆفی شوپ)	۵۰ ۰۰۰	۱۰۰ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰
۸	RO شوینه کانی	۱۰ ۰۰۰	۱۲۵ ۰۰۰	۱۰ ۰۰۰
۹	خانه ی له ش ریکی	۵۰ ۰۰۰	۱۲۵ ۰۰۰	۷۵ ۰۰۰
۱۰	له ش جوانی	۵۰ ۰۰۰	۱۰۰ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰
۱۱	سه نته ره کانی مساج	۵۰۰ ۰۰۰	۷۵۰ ۰۰۰	۵۰۰ ۰۰۰
۱۲	مه له وانگه و شاره ئاوییه کان	۵۰ ۰۰۰	۱۵۰ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰
۱۳	ئامرازه کانی گواستنه وهی جیگیرو گه رۆک	۱۵ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰	۱۵ ۰۰۰
۱۴	کۆگا ستراتیجیه کان	۵۰ ۰۰۰	۱۰۰ ۰۰۰	۵۰ ۰۰۰
۱۵	سه برپخانه کانی مریشک و گوشت	۵۰ ۰۰۰	۷۵ ۰۰۰	۱۰۰ ۰۰۰
۱۶	کارگه پیشه یه کان	۱۵ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰
۱۷	کارگه خۆراکیه کان و کارگه کانی پیداو یسته کانی جونکاری ئه وانه ی تۆمارن له پهره پیدانی پیشه سازی	۵۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰	۱۵۰ ۰۰۰
۱۸	کارگه پیشه یه خۆراکیه کان ئه وانه ی تۆمار نین له پهره پیدانی پیشه سازی	۵۰ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰	۱۰۰ ۰۰۰
۱۹	جۆره کانی تری شوین	۱۵ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰
۲۰	جۆره کانی تری کارگه	۱۵ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰	۲۵ ۰۰۰

خستہی کرپی کردنہوہی دواى داخستن وه وهرگرتنى نمونہ و کارتى تهندروستى و پروانامہى فيرکردنى

تہندروستی

کری	جوری خزمہ تگوزاری	
۱۰۰ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (چیشتنخانہ و هوتیلہ گہشتیارہکان و شوینہکانی حہسانہوہو شوینہکانی نامادہکردنى ساردہمہنى	۲۱
۲۵ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (مہساج و کافتریاو خانہکانی لہش جوانی و مہلہوانگہ و شارہ ئاویہکان)	۲۲
۱۰۰ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (چیشتنخانہ و هوتیلہ میللہکان)	۲۳
۵۰ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (شوینہگشتیہکانی تر)	۲۴
۱۰۰ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ(کارگہ خؤراکیہکان وکارگہکانی پیداویستی جوانکاری کہ تؤمارن لہ پەرہپیدانی پیشہسازی	۲۵
۵۰ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (کارگہ پیشہیہکانی خؤراک ئہوانہی تؤمارنین لہ پەرہپیدانی پیشہیہی)	۲۶
۷۵ ۰۰۰	کرپی کردنہوہی دواى داخستن بؤ (سہرپرخانہکان)	۲۷
۷۵ ۰۰۰	کرپی وهرگرتنى نمونہى خؤراک	۲۸
۱۵ ۰۰۰	کرپی وهرگرتنى نمونہکانى تر جگہ لہ خؤراک و خواردنہوہ ئہوہى تاییہ تمہندن بہ چاودیپری تهندروستى	۲۹
۲ ۰۰۰	کرپی پیدانی کارتى تهندروستى بہ کریکارانى (عیراقى)	۳۰
۵ ۰۰۰	کرپی پیدانی کارتى تهندروستى بہ کریکارانى (بیانى)	۳۱
بہ خؤرایى	کرپی پیدانی پروانامہى فيرکردنى تهندروستى بؤ کریکارانى شوینہگشتیہکان وکارگہکان	۳۲
۲۵ ۰۰۰	کرپی پیدانی پروانامہى فيرکردنى تهندروستى نیودہولہتى (پروانامہى ہناردہکردن)	۳۳
۲۵ ۰۰۰	کرپی خزمہ تگوزاریہکانى تر	۳۴
- ۵۰ ۰۰۰ ۵۰۰ ۰۰۰	کرپی سزاکانى سہرپرندراو بہ سہر ہہموو ئہو شوینانہى کہ کارہکانى چاودیپری تهندروستى دەیان گریتہوہ	۳۵
۲۰ ۰۰۰	کرپی سہریپچی لہ دواکہوتنى نؤئ کردنہوہى مؤلہتى تهندروستى بؤ شوینہکانى (گہشتیاری ،کارگہکان ،کؤگاگان ، سہرپرخانہکان ، ہؤلہکانی لہش جوانی) بؤ ہرمانگیك	۳۶
۱۰ ۰۰۰	کرپی سہریپچی لہ دواکہوتنى نؤئ کردنہوہى مؤلہتى تهندروستى بؤ شوینہکانى تر بؤ ہر مانگیك	۳۷

تاقیگہ تهندروستى گشتى

کری	جوری خزمہ تگوزاری	ژ
۵ ۰۰۰	پروانامہى تهندروستى	۱
۲۵ ۰۰۰ + ۲۵ ۰۰۰	پشکنینى خؤراکی ہاوردہکراو (کیمیایى ، بہکتریؤلؤجى)	۲
۵۰ ۰۰۰ + ۵۰ ۰۰۰	دووبارہ پشکنینى خؤراکی ہاوردہکراو (کیمیایى ، بہکتریؤلؤجى)	۳
۲۵ ۰۰۰+۲۵ ۰۰۰+۲۵ ۰۰۰	پشکنینى خؤراک (پشکنینہ تاییہ تیہکان) فیزیایى ، کیمیایى ، بہکتریؤلؤجى	۴
۱۵ ۰۰۰ + ۱۵ ۰۰۰	پشکنینى بہرہمہ خؤراکیہناوخویہکان (کیمیایى ، بہکتریؤلؤجى)	۵
۱۵ ۰۰۰ + ۱۵ ۰۰۰	دووبارہ پشکنینى بہرہمہ خؤراکیہناوخویہکان (کیمیایى ، بہکتریؤلؤجى)	۶

۲۵ ۰۰۰ + ۲۵ ۰۰۰	پشکینی ئاوی قوتوکراو (کیمیای، به کتریؤلؤجی)	۷
۲۵ ۰۰۰	پشکینی ئاو بؤ فه رمانگه حوکمییه کان و ریخراوه کان	۸
۵۰ ۰۰۰	پشکین و بؤ نمونه کانی ئاو	۹
۲۵ ۰۰۰	پشکینی ئاو بؤ وه زاره تی ناوخؤ	۱۰

فرؤشتنی گیانداره تاقیگه یه کان

ژ	جؤری خزمه تگوزاری	کری
۱	مشکی تاقیگه یی	۵۰ ۰۰۰
۲	جرجی تاقیگه یی	۷۵ ۰۰۰
۳	به رازی غینیایی	۱۵ ۰۰۰

سه نته ری نیشتمانی ئایدز

ژ	جؤری خزمه تگوزاری	کری
۱	بروانامی تهنروستی نیوده وله تی بؤ عیراقیه کان	۲۵ ۰۰۰
۲	پشکینی ئه وانهی داوای نیشنگه و ره گه زنامه ده کهن	۵۰ ۰۰۰
۳	بروانامی نیوده وله تی بؤ گواستنوهی تهرم بؤ دهره وهی عیراق	۲۵ ۰۰۰
۴	ره زامهندی به خاک سپاردنی کهسانی مردووی وولاتانی عهری و بیانی له خاکی عیراق	۱۰۰ ۰۰۰
۵	ره زامهندی گواستنوهی تهرم له گورستانیک بؤ گورستانیکی تر له ناو عیراق	۲۵ ۰۰۰

په یمانگه ی لیكولینه وهی خوراک

ژ	جؤری خزمه تگوزاری	کری
۱	پشکینی نمونه ی خوراک (کیمیای)	۱۵ ۰۰۰ بؤ یه ک نمونه
۲	پشکینی نمونه ی خوراک (به کتریؤلؤجی)	۱۵ ۰۰۰ بؤ یه ک نمونه
۳	کری پشکینی دیتن	۲ ۰۰۰
۴	پشکینه تاقیگه یه کان	وهک ئه وهی که له نه خو شخانه و به ریوه به رایه تیه کانی خؤپاراستنی تهنروستی په بره و ده کریت

دووم : رسوماتی دهرکردن و نوپکردنه وهی گزؤگیا و ئاماده کردنی رووه کی سروشتی

جؤری خزمه تگوزاری	دهره یانی مؤله ت	نوئ کردنه وهی مؤله تی سالانه ی	گواستنوهی شوین
شوینه کانی فرؤشتنی (ئاماده کردنی رووه ک و گزؤگیای سروشتی)	۵۰۰ ۰۰۰	۴۰۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰

پالپشت به نه حکامه کانی برگه ی یه که م له ماده ی (۹۴) له یاسای ته ندروستی گشتی ژماره (۸۹) ی سالی ۱۹۸۱ وه به پیی نه و دهسه لاتانه ی پیمان دراوه له ماده ی (۷) له یاسای وه زاره تی ته ندروستی له هریمی کوردستان - عیراق ژماره (۱۵) ی سالی ۲۰۰۷، نه م ریئماییه ی خواره وه مان ده رکرد:

ژماره (۱۴) ی سالی ۲۰۲۴
ریئماییه لیژنه پزشکیه کان

ماده ی (۱): بو مه به سستی نه م ریئماییه، نه م زاراوانه ی خواره وه نه و مانایانه یان هه یه که له به رامبه ر هه یه کیکیاندا ئاماژه یان پیکراوه:

۱- هه رییم: هه ریمی کوردستان - عیراق

۲- وه زاره ت: وه زاره تی ته ندروستی هه رییم

۳- وه زیر: وه زیری ته ندروستی هه رییم

ماده ی (۲): جوړه کانی لیژنه ی پزشکی هه میشه یی:-

۱- لیژنه کانی پزشکی هه میشه یی گشتی: نه و لیژنانه که له سه ر ئاستی پاریزگا و ئیداره

سه ربه خوکان و به فه رمانی کارگیپی به ریوه به رایه تی گشتی ته ندروستی پاریزگا کان و ئیداره سه ربه خوکان پیک ده هیندریت و به ریئماییه ک کاره کانی دیاری ده کریت دوا ی په سه ندرکدنی وه زیر.

۲- لیژنه کانی پزشکی هه میشه یی پسپوری: نه و لیژنانه که له سه ر ئاستی پاریزگا و ئیداره

سه ربه خوکان و به فه رمانی کارگیپی به ریوه به رایه تی گشتی ته ندروستی پاریزگا کان و ئیداره سه ربه خوکان پیک ده هیندریت دوا ی په سه ندرکدنی وه زیر وه به ریئماییه ک کاره کانی دیاری ده کریت.

ماده ی (۳): پیکهاته ی لیژنه ی پزشکی هه میشه یی گشتی

لیژنه که پیکدیت له:

۱- پزشکی پسپوری نه شته رگه ری گشتی.

۲- پزشکی پسپوری نه خوشیه کانی هه ناو.

۳- پزشکی پسپوری نه شته رگه ری ئیسک و شان.

۴- پزشکی پسپوری نه خوشیه کانی ئافره تان و مندالبوون.

۵- پزشکی پسپوری نه خوشیه کانی گوئی و لووت و قورگ.

۶- پزشکی پسپوری نه خوشیه کانی چاو.

۷- پزشکی پسپوری میشک و ده مار.

ماددهی (۴): کاره کانی لیژنہی پزیشکی ھه میشهیی گشتی:-

۱- پشکنین و ھه لسه نگانندی ئه و ھاو لاتیانہی که داوای مؤلہ تی شو فیری ده کهن له پرووی توانای ئه ندامه کانی جه سته وه.

۲- پشکنینی ھاو لاتیان بۆ دامه زراندن له فەرمانگه کانی حکومهت و کهرتی تایبہت، که به نوسراویکی فہرمی له لایہن لایہنہ په یوه نیدیارہ کانه وه ئاراسته یان ده کریت.

۳- راستانندن و په سندکردنی مؤلہ تی نه خو شکی که به فەرمانبہرانی کهرتی گشتی و تایبہت دہدریت له لایہن نه خو شخانہ گشتی و تایبہتہ کانه وه دەرچووه داوای په سہندکردنی له لایہن سہندیکی پزیشکانه وه، به مہرجیک به به لگہ نامہی چوونہ ژوورہ وه و دەرچوون له نه خو شخانہ پالپشتی کراییت و پیویستہ له ماوہی (۱۰) ده پۆژدا له ریکہوتی دەرچوون له نه خو شخانہ پشکەشی لیژنہ که بکریت .

۴- پشکنینی کریکار و فەرمانبہر له کاتی داواکردنی خانہ نشینی.

ماددهی (۵): پیکھاتہ کانی لیژنہی پزیشکی ھه میشهیی پسپوری:-

۱- لیژنہی پزیشکی ھه میشهیی پسپوری میشک و دہمار له (۲) پسپوری نەشتەرگەری میشک و دہمار و (۱) پسپوری میشک و دہمار پیکدیٹ.

۲- لیژنہی ھه میشهیی ھه ناوی له (۲) پسپوری نەخوشیہ کانی ھه ناو (۱) پسپوری نەخوشیہ کانی خوین پیکدیٹ

۳- لیژنہی ھه میشهیی ئافرہ تان (ژنان و مندالبوون) له (۳) پسپوری نەخوشیہ کانی ئافرہ تان پیکدیٹ.

۴- لیژنہی ھه میشهیی شکاوی له (۲) پسپوری شکاوی (۱) پسپوری نەخوشیہ کانی جومگہ وروماتیزم پیکدیٹ

۵- لیژنہی ھه میشهیی دەرروونی له (۳) پسپوری نەخوشیہ کانی دەرروونی پیکدیٹ.

۶- لیژنہی ھه میشهیی چاو له (۲) پسپوری نەخوشیہ کانی چاو پیکدیٹ .

۷- لیژنہی ھه میشهیی لوت و قورگ و گوئ له (۲) پسپوری لوت و قورگ و گوئ (۱) پسپوری بیستنہ زانی (ئودیؤلوجی) بیستن پیکدیٹ.

۸- لیژنہی ھه میشهیی نەشتەرگەری له (۲) پسپوری نەشتەرگەری (۱) پسپوری نەشتەرگەری میزەرپۆ پیکدیٹ.

۹- لیژنہی ھه میشهیی مندالان له (۳) پسپوری نەخوشیہ کانی مندالان پیکدیٹ.

۱۰- لیژنہی ھه میشهیی تہمەن له (۱) پسپوری ئیسک و شکاوی (۱) پسپوری شہویلگہ و روو (۱) پسپوری تیشک و سۆنار پیکدیٹ.

ماددهی (۶): کاره کانی لیژنہی پزیشکی پسپوری:-

۱- خەملاندنی پلہی پەککەوتن و لە کارکەوتن بۆ ئه و حاله ته نەخوشیانہی که له فەرمانگه کانی ھه ریمه وه رەوانه دہکریٹ.

۲- دیاریکردنی پیکانی نەخوشیہ که بۆ ئه وهی بزاندریٹ که ئایا له کاتی ئەرکدا بووه یان به ھۆبہ وه بووه ، یان له ئه نجامی کاره کهیدا بووه به مہرجیک ھه موو به لگہ کانی لیکۆلینہ وه بۆ لیژنہ که دابین بکریٹ.

- ۳- پشکنینی قوتابیانی پالیوراو بۆ خویندن یان راھینان له دەرەوہی ھەریم و خویندکارانی وەرگیراو بۆ خویندنی بالا له ناوخی ھەریم، یان کاندیدان بۆ وەرگرتیان له کۆلیژ و پھیمانگا و قوتابخانەکان.
- ۴- دەرکردنی راسپاردە بە گۆرینی جۆر و سروشتی کاری ئەو فەرمانبەرانی که کهم توانایی تەندروستیان ھەیە له وەزارەتەکانی ھەریمەوہ بۆیان رەوانە دەکرین.
- ۵- دەرکردنی راسپاردە بە گواستنەوہی قوتابیانی له نیوان زانکۆکانی کوردستان بە ھۆی نەخۆشیەوہ.
- ۶- دەرکردنی راسپاردە بە گۆرینی بەش بۆ قوتابیانی له کۆلیژ و پھیمانگاکان بە ھۆی نەخۆشیەوہ، بە مەرجیک که ئەمە تەنھا تاییەت بە قوتابی سالی خویندنی یەکهەم بیەت.
- ۷- دەرکردنی راسپاردە که فیرخوازان بەشداری چالاکێ وەرزشی شەکەت و پڕوکی نەکات یان دواخستنی له بەشداریکردن له خولەکانی ئامادەسازی یان لیبوردنی له کاری قورس و بەپیی باری تەندروستی فیرخوازانەکە.
- ۸- پەسەندکردنی پیدانی مۆلەت بۆ ئەو کەسانەکی که نەخۆشی گوازاوہیان(له کەرتی گشتی و تاییەت) ھەیە له کارکردن بۆ ماوہیەکی دیاریکراو، بەپیی رینمایییەکانی فەرمانگەکی خۆپاراستنی تەندروستی له وەزارەتی تەندروستی.
- ۹- پادەرپرین بۆ گواستنەوہی مامۆستایان بۆ قوتابخانەکی نزیک له شوینی نیشتەجیبوونیان بە ھۆی نەخۆشیەوہ.
- ۱۰- پەچاوکردنی داواکاری دواخستنی سالی خویندن و ئەژمارکردنی بە سالیکی نەکەوتن بە ھۆی نەخۆشیەوہ.
- ۱۱- پشکنینی نابیست و ناگوت یان نابیستی ناگوت و دەرکردنی راسپاردە بە پیدانی مۆلەتی شوپیری تاییەت، ئەمەش بەپیی ئەو رینمایییانەکی که بۆ ئەو مەبەستە دەرەچییەت.
- ۱۲- ھەلسەنگاندنی داواکاری مۆلەتی ھەلگرتن و خاوەنداریەتی چەک بۆ ئەو کەسانەکی که له لایەن وەزارەتی پەيوەندیدارەوہ رەوانە دەکرین بە مەبەستی دلنیاوون له وەکی که تەندروستیەکی جەستەیی و دەروونی و دەماری باشیان ھەیە که توانای ھەلگرتن و خاوەنداریەتی چەکیان ھەیە بەپیی ئەو ریسایانەکی که بۆ ئەم مەبەستە پەسەندکراون.
- ۱۳- پشکنین و دەستنیشانکردنی قوتابیانی پۆلەکانی پەرورەدی تاییەت پشکنینی ئەو مندالانەکی که له قوتابخانە سەرەتاییەکانەوہ رەوانەکراون و تووشی نەخۆشی و کەمئەندامی بوونە له وانە خاوی فیروون و کهم بیستن یان زمان گیران، تیکچوونی رەفتار، کهم بینین، دواکەوتوویی، نەخۆشی (داون) یان نابیستی و ناگوتی، کەمئەندامی جەستەیی یان نەخۆشیەکانی بڕپەری پشت و رەوانەکردنیان بۆ پۆلەکانی پەرورەدی تاییەت له قوتابخانە سەرەتاییەکان.
- ۱۴- رەوانەکردنی کەسی تووشبووی کهم بینایی توند بۆ قوتابخانەکانی تاییەت بە کهم بینایی.

۱۵- ئەنجامدانى پىشكىنى پىزىشكى دەروونى لەسەر پالپوراو بۇ دامەزراندن، و لىژنە دەتوانىت داواى زانىارى لەسەر رەوانەكراو لە ھەر لايەنىكى پەيوەندىدار بىكات و ئامازە بە ئاستى شىاوى يان نەشىاوى بىكات بۇ ئەنجامدانى ئەرك و ئەو كارانەى پىي دەسپىردىت .

۱۶- دەركردنى راسپاردە بۇ دانانى چاودىرى ھەمىشەى بۇ تووشبوانى نەخۇشە دەروونى و دەمارىيەكان كە ئەگەرى چاكبوونەو ەيان نى يە ، ھەر ھە دانانى چاودىرى كاتى بۇ تووشبووى نەخۇشە دەروونى و دەمارىيەكان كە ئەگەرى چاكبوونەو ەى ھەيە ، بە مەرجىك نەخۇشەكە پىشكىنى بۇ بىرئەو دەو ماو ەيەك كەلەلەين لىژنەكەو ە دىارى كراو .

۱۷- دەركردنى راسپاردە بۇ دانانى بەخپوكەر بۇ مندال بە مەرجىك لىژنەكە بەرژەو ەندى بەخپوكراو كە لەبەر چاو بىگرىت تىيدا و ئامادەكردنى ھەموو پىويستىەك بۇ دلنباوون لەو ەى ھىچ زىانىكى دەروونى و ژىنگەى و كۆمەلەتەى بە بەخپوكراو ەكە نەگات ، داواى لىكۆلەنەو ەى بەر فراوان لە ھەموو بارودۇخەكان و لايەنە پەيوەندىدارەكان بە بەخپوكەر و بەخپوكراو .

۱۸- دەركردنى راسپاردە بە دانانى كەسى تووشبوو بە نەخۇشى دەروونى كاتىك ەقلى لەدەست دەدات لە نەخۇشخانە بە ئامانجى چارەسەركردنى و پاراستنى سەلامەتى خۇى و سەلامەتى كەسانى دىكە بۇ ماو ەيەك كە لىژنەكە دىارى دەكات ، داواى پىشكىنى بۇ دەكرىتەو ە ، داواى ەرگرتنى راي ئەو پىزىشكە پىپۇرئەى كە سەرىپەشتى چارەسەركردنى دەكەن يان دووبارە پىشكىنى دەكرىت لەسەر داواى ئەو لايەنانەى كەلە سەرەتادا داواى دانانىان كىردوو ە يان لەسەر داواى نەخۇشەكە لەماو ەى دىارى كراودا يان لە داواى ئەو ماو ەيەدا .

۱۹- لىژنە بۇى ھەيە پەلە نەكات لەدەركردنى برپارى كۆتايى ئەگەر نەخۇشەكە پىويستى بە ماو ەيەكى دىكە ھەبىت بۇ چارەسەركردن و چاودىرى چاكبوونەو ەى يان باشتىربوونى بارى جەستەى و دەروونى ، ئەمەش بەمەبەستى دەركردنى راسپاردەىك بۇ ھالەتەكەى و بە شىو ەيەك كە لەگەل كارەكەى يان خوئىندنى بگونجىت .

۲۰- لەكاتى رەوانە كىردنى ھاوالاتى بۇ لىژنە بۇ دىار كىردنى ئاستى شىاوى بۇ خىزمەتكىردن بە مەبەستى دامەزراندن ، دەبىت ئامازە بىكرىت بە سىروشت و جۆرى ئەو كارانەى پىي دەسپىردىت .

۲۱- لىژنە بەرپىسارە لە ەلامدانەو ەى پىسارەكانى فەرمانگە پەيوەندىدارەكان سەبارەت بە ھالەتە نەخۇشەىانەى كە پىشكەش دەكرىن و تا چەند كەسى پىس لەسەر كراو دەتوانىت بەردەوام بىت لە خوئىندن .

ماددەى (۷) :

ناردنى نەخۇش بۇ لىژنەى پىزىشكى تىھەلچوونەو ە لە ھەرىم بە واژوى و ەزىر يان سەرۆكى دەستە يان دام و دەزگا دادىبەكان دەبىت .

ماددهی (۸): لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ھەریم:-

لیژنہیہ کی پزیشکی پسیوری راویژکاریہ لہ سہر ئاستی ھەریم بہ فرمانی وەزیری تەندروستی پیکدەیت.

ماددهی (۹): پیکھاتہی لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ھەریم:-

پیکھاتہی لیژنہی تیہہ لچوونہ وہی ھەریم بہ م شیوہیہی خوارہ وہ دەبیت.

۱- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی راویژکاری نەشتەرگەری میشک و دەمار پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەشتەرگەری میشک و دەمار.

۲- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی راویژکاری میشک و دەمار پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری میشک و دەمار.

۳- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ھەناوی پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی ھەناو.

۴- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ئافرەتان (ژنان و مندالبوون) پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی ئافرەتان.

۵- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ئیسک و شکاوی پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری ئیسک و شکاوی.

۶- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی دەروونی پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی دەروونی.

۷- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەخۆشیہکانی چاو پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی چاو.

۸- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی لوت و قورگ و گوئی پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری لوت و قورگ و گوئی.

۹- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەشتەرگەری پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەشتەرگەری.

۱۰- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەخۆشیہکان و نەشتەرگەری میزەرپۆ پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکان و نەشتەرگەری میزەرپۆ.

۱۱- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی تەمەن پیکدیت لہ (۱) پسیوری راویژکاری ئیسک و شکاوی (۱) پسیوری راویژکاری شەویلگە و (۱) پسیوری راویژکاری تیشک و سۆنار.

۱۲- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەخۆشیہکانی جومگە و رۆماتیزم , پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی جومگە و رۆماتیزم.

۱۳- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەخۆشیہکان و نەشتەرگەری شەویلگە و دەم و ددان, پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکان و نەشتەرگەری شەویلگە و دەم و ددان.

۱۴- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نەخۆشیہکانی پیست, پیکدیت لہ (۳) پسیوری راویژکاری نەخۆشیہکانی پیست.

۱۰- لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی نہ خویشیہ کانی خوین پیکدیت له پزیشکیکی راویژکاری نہ خویشیہ کانی خوین.

ماددهی (۱۰): ئهرك و دهسه لاته كانی لیژنہی پزیشکی تیہہ لچوونہ وہی ههریم:-

۱- بینینی ئه و حاله تانهی که له لایه ن لیژنہ پزیشکیه هه میسه بیه کانه وه بینراون وه به نووسراوی فه رمی رهوانه ی وه زاره تی تهن دروستی کراون به مه به سستی راستاندن یان په سهندکردنی ناوه رپوکی راپوخته که.

۲- بینینی ئه و حاله تانهی که له لایه ن لیژنہ پزیشکیه هه میسه بیه کانه وه بینراون و خاوه نه کانیان تانه یان هه یه وو به نووسراوی فه رمی رهوانه ی وه زاره تی تهن دروستی کراون به مه به سستی دووباره پشکنینان.

۳- بینینی ئه و حاله تانهی که له لایه ن لیژنہ پزیشکیه هه میسه بیه کانه وه بینراون و فه رمانگه که یان تانه یان هه یه وه به نووسراوی فه رمی رهوانه ی وه زاره تی تهن دروستی کراون به مه به سستی دووباره پشکنین.

۴- بینینی ئه و حاله تانهی که له لایه ن دادگاوه رهوانه ده کرین به مه به سستی هه لسه نگاندن و دووباره پشکنین.

۵- بینینی ئه و که سانهی که له لایه ن وه زیری تهن دروستی یه وه رهوانه ده کرین.

ماددهی (۱۱):

که سه که یان لایه نه په یوه نیداره کان ده توانن تانه له برپاره کانی لیژنہ پزیشکیه کان بدهن له ماوهی (۳۰) سی رۆژدا له ریکه وتی ئاگادار کردنه وه به برپاره که و برپاری لیژنہی تیہه لچوونہ وه به برپاری بنبر داده ندریت به پیپی ماددهی (۹۴) برگه ی دووه م / ج ۹۴ له یاسای تهن دروستی گشتی ژماره (۸۹) ی سالی ۱۹۸۱

ماددهی (۱۲):

برپار و راسپارده کانی لیژنہ پزیشکیه کانی هه میسه یی و تیہه لچوونہ وه نه پینی دهن و به پوستی نه پینی بو لایه نه په یوه نیداره کان ده نیردرین یان له ریکه ی که سیکی ده ستنیشانکراو له لایه ن ئه وانه وه.

ماددهی (۱۳):

ده بیت لیژنہ پزیشکیه کان ناوی سیانی له راپورت و برپاره کانیاندا بنووسن و وینه کانیان به نووسراوه که وه بلکیندرین و مور بکریت ههروه ها ره شووسه کانی راپورت و برپاره کان له لایه ن هه موو ئه ندامانی لیژنہ وه واژو بکرین .

ماددهی (۱۴):

لیژنہی پزیشکی ده توانیت پرس به لیژنہ یه کی پزیشکی دیکه بکات که له (۳) سی پزیشک پیکهاتوو له دامه زراوه تهن دروستیه گشتیه کان به هه مان پسپوری سه باره ت به و حاله ته نه خویشیه ی که به رده سستی خراوه .

ماددهی (۱۵):

دہبیت لیژنہی پزیشکی ئەو حالہ تہ نہ خووشیہ جیگیر بکات کہ ناراستہی دہکریت بہ شیوہیہ کی وورد و پروون و دیاریکراو و بہ لگہ دار بکریت بہ پشکنینی تیشکی و تاقیگہیی و پشکنینہ کانی دیکہ کہ لە دامہ زراوہ تہ ندروستیہ گشتیہ باوہرپییکراوہ کان دەرچووہ.

ماددهی (۱۶):

راپورتی پزیشکی دہبیت رەسەن بیت و کار بە نووسراوی فۆتۆکۆپییکراو ناکریت.

ماددهی (۱۷):

گشت بەراییہ کانی لیژنہ پزیشکیہ کان لەوانەش راپورتی پزیشکی و ئەنجامی پشکنینی تاقیگہیی و تیشکی لە فایلی ھەر مامەلە یە کدا ھەلدەگیریت.

ماددهی (۱۸):

ئەندامیہ تی لە لیژنہی پزیشکی بۆ ماوہی سالییک دہبیت و دہکریت یە ک لە سەر سی ی ئەندامانی لیژنہی نوئی بمینیتتەوہ .

ماددهی (۱۹):

نابیت ئەو پزیشکانہی لە لیژنہیہ کی پزیشکیدا کاردە کەن کاریان لە لیژنہیہ کی پزیشکی ھاوشیوہ لە ئەرکدا پی بسپیردریت.

ماددهی (۲۰):

بەرپوہ بەری گشتی تەندروستی لە پارێزگادا دەسەلاتی پیدراوہ پوژی کۆبوونەوہی لیژنہی پزیشکی و ژمارہی دانیشتنہ کانی دیاری بکات.

ماددهی (۲۱): دیاریکردنی دەسەلاتی دانانی سەرۆکی لیژنہ و مەرجه کانی:-

- ۱- دیرینترین ئەندامانی لیژنہ پابەندە بە سەرۆکایەتی لیژنہ لە کاتی نەھاتی سەرۆکی لیژنہ کەدا.
- ۲- لە ئەگەری نەھاتی ھەر ئەندامیک بە ھەر ھۆکاریک بیت دہبیت پزیشکە ئەندامە کە بە ئاگاداری سەرۆکی لیژنہ پزیشکیک بە ھەمان پسپۆری و نازناوی پزیشکیہوہ لە شوینی ئامادە بیت .
- ۳- بەرپوہ بەری گشتی فەرمانگہی تەندروستی لە پارێزگادا مافی گۆرینی سەرۆک یان ئەندامی لیژنہی پزیشکی ھەمیشہیی گشتی و پسپۆری ھەبە بە پیی مەرجه کانی بەرژەوہندی گشتی .

ماددهی (۲۲):

لیژنہ پزیشکی یە ھەمیشہی یە کان لە پرووی کارگیری و تەکنیکی و داراییہوہ راستەوخۆ بە ستراونەتەوہ بە بەرپوہ بەراییہ تیہ کانی تەندروستی ھەولپیر و سلیمانی و دھۆک و ھەلەبجە و گەرمیان و راپەرین و سۆران و زاخۆ و کۆیہ و لە پرووی ھونەر یەوہ راستەوخۆ لە لایەن وەزارەتی تەندروستی رپنمایا دہکرین .

ماددهی (۲۳):

لیژنہی تیہەلچوونەوہی پزیشکی راستەوخۆ لە لایەن وەزیری تەندروستی ھەلدەبژیردریت رەوانە کردنی نەخۆش بۆ لیژنہ پزیشکیہ کان بە پیشنیاری بەرپوہ بەری گشتی کاروباری تەندروستی و پەسەند کردنی وەزیر دہبیت.

ماددهی (۲۴):

راپورتی پزیشکی و پشکنینی تاقیگه یی هیچ نۆرینگه یه کی تایهت له بهرچاو ناگیریت، به لکو ده بیت هه موو راپورت و پشکنینه پیویسته کان له راپوژکاری نه خویشخانه گشتیه کانه وه بیت.

ماددهی (۲۵):

له کاتی رهوانه کردنی نه خویشه کانی لیژنه پزیشکیه کان بو دامه زراوه ته ندروستیه گشتیه کان بو نه جامدانی پشکنینه کانی ده ستنیشانکردن پیویسته وینه رهوانه کراوه که له سه ر نووسراوی رهوانه کردنه که بلکیندریت، به مۆری لیژنه ی پزیشکی پشتگیری کرابیت.

ماددهی (۲۶):

ئه و راپورتیه پزیشکیانه ی که له لایه ن دامه زراوه ته ندروستیه گشتیه کانه وه ده درین له کاتی پیویستدا بو به کارهینان له دهره وه ی هه ریم پیویسته له لایه ن وه زاره تی ته ندروستی یه وه په سه ند بکرین.

ماددهی (۲۷):

نابیت هاوولاتی دووباره بخریته به رده م لیژنه ی پزیشکی تا دوا ی تیپه ربوونی ماوه ی (۶) شه ش مانگ له ریکه وتی دهرکردنی بریار له لایه ن لیژنه که وه، مه گه ر حاله تیکی پزیشکی سه ره لبات که پیویست بکات پیش ته و او بوونی ماوه ی دیاریکراو بخریته به رده می.

ماددهی (۲۸):

به رپوه به ری گشتی فه مانگه ی ته ندروستی له پاریزگادا ده سه لاتی یه کخستنی لیژنه یه کی پزیشکی له گه ل لیژنه یه کی دیکه هه یه به پیی مه رجه کانی کارکردن.

ماددهی (۲۹):

له کاتی رهوانه کردنی نه خویش بو لیژنه پزیشکیه کان به مه به ستی مؤله تی نه خویشی پیویسته کۆی ئه و مؤله تانه ی که پیشتر بو نه خویشیه که ی وه ریگرتوو ته تیایدا بنوسریت.

ماددهی (۳۰):

پیویسته به رپوه به ری لیژنه پزیشکیه کان له سه رجه م به رپوه به رایه تیه گشتیه ته ندروستیه کان ئه و پزیشکانه ی راسپیردراون بو کارکردن له لیژنه پزیشکیه کان ئاگادار بکه نه وه له و رینمایه ی و ریسایانه ی په یوه ستن به ئه رک و ده سه لاته کانیا ن پیش ده ستبه کاربوونیا ن له و لیژنانه دا.

ماددهی (۳۱):

نه خویش مافی له لیژنه ی تیبه لچوونه وه ی پزیشکی نامینیت ئه گه ر بو (۲) دوو جار به بی هیچ هۆکاریک له کاتی دیاریکراو ناماده ی لیژنه که نه بیت به بی هیچ هۆکاریکی گونجاو.

ماددهی (۳۲):

ئه م رینماییه له ریکه وتی بلاو کردنه وه ی له رۆژنامه ی (وه قایعی کوردستان) وه کاری پی ده کریت.

د. سامان حسین به رزنجی
وه زیری ته ندروستی

وه زاره تی كارو كاروباری كۆمه لایه تی

ژماره: ٥٨٨١ له ٢٠٢٤/٩/١٠

پالپشت به و دهسه لاتهی كه پیماندراره له مادهی (١٥٢) ی یاسای كار ژماره (٧) ی سالی ١٩٨٧ نه و رینماییهی خواره وه مان ده ركرد:

رینماییهی ژماره (٨) ی سالی ٢٠٢٤

هه مواری سییه می رینماییهی كارکردنی کرێکاری بیانی له هه ریمی كوردستان ژماره (٢) ی سالی ٢٠٢٤

مادهی (١):

هه موارکردنی مادهی (١) ی رینماییهی ژماره (٦) ی سالی ٢٠٢٤ (هه مواری دووه می رینماییهی ژماره (٢) ی سالی ٢٠٢٤) ، و به م شیوهیه ده خویندریته وه :

(دریژکردنه وهی ماوهی جیبه جی کردنی حوکه کانی رینماییهی كارکردنی کرێکاری بیانی له هه ریمی كوردستان - عیراق ژماره (٢) ی سالی ٢٠٢٤ ، بو (٢) دوو مانگی تر ، ده ستیپه كات له ریکه وتی كۆتایی هاتن به ماوهی هاتوو له هه مواری دووه می رینماییهی ئاماژه پیکراو .

مادهی (٢):

ئهم رینماییه له ریکه وتی كۆتایی هاتن به ماوهی ئاماژه پیکراو له مادهی سه ره وه جیبه جی ده کریت و له رۆژنامهی فه رمی (وه قایعی كوردستان) بلاوده کریته وه .

كوستان محمد عبدالله

وه زیری كارو كاروباری كۆمه لایه تی

وه زاره تی كارو كاروباری كۆمه لایه تی

ژماره: ٥٦٢٦ له ٢٠٢٤/٨/٢٩

به بیانی ژماره (١٤) ی سالی ٢٠٢٤

به پیی ئه و دهسه لاتهی پیمان دراوه له مادهی (٧) برپگه (٢) له یاسای وه زاره تی كارو كاروباری كۆمه لایه تی ژماره (١٢) ی سالی ٢٠٠٧ برپارماندا به :-

١- هینا کایه ی (استحداث) کردنی (په یمانگای هیوای نابیستان خانەقین) سه ره به به رپوه به رایه تی گشتی چاودیری و گه شه پیدانی كۆمه لایه تی گه رمیان / به رپوه به رایه تی چاودیری و گه شه پیدانی كۆمه لایه تی خانەقین ، به مه به ستی زیاتر گرنگی دان به مندالانی نابیست و فیرکردنیان به شیوازی خویندن و نویسی تابه ت به خویمان له سنوری خانەقین .

٢- ئهم به یانه له ریکه وتی بلاوکردنه وهی له رۆژنامهی (وه قایعی كوردستان) کاری له سه ره ده کریت .

كوستان محمد عبدالله

وه زیری كارو كاروباری كۆمه لایه تی

وہ زارہتی کارو کاروباری کۆمه لایه تی

ژماره: ۵۷۵۸ له ۲۹/۸/۲۰۲۴

به یانی ژماره (۱۵) ی سالی ۲۰۲۴

به پیی ئه و ده سه لاته ی پیمان دراوه له ماده ی (۷) برگه (۲) له یاسای و ه زارہ تی کارو کاروباری کۆمه لایه تی ژماره (۱۲) ی سالی ۲۰۰۷ برپارماندا به :-

۱- هینانه کایه ی (استحداث) کردنی (بنکه ی چاودییری و گه شه پیدانی کۆمه لایه تی) له قه زای به رده پره ش سه ر به به ریوه به رایه تی گشتی چاودییری و گه شه پیدانی کۆمه لایه تی دهۆک بو به رژه وهندی گشتی و به مه به ستی باشتتر خزمه تکردنی ها ولاتیان .

۲- ئه م به یانه له ریکه وتی بلا و کردنه وه ی روژنامه ی (وه قایعی کوردستان) کاری له سه ر ده کریت .

کوستان محمد عبدالله

وه زیری کارو کاروباری کۆمه لایه تی

وہ زارہتی داد

ژماره: ۴۵۷۷ له ۴/۹/۲۰۲۴

به یانی ژماره (۱۰) ی سالی ۲۰۲۴

نیشانه به نووسراوی ئه نجومه نی وه زیران / سه رو کایه تی دیوان به ژماره (۱۰۸۲۹ له ۱۸/۸/۲۰۲۴) به پیی ئه و ده سه لاته ی پیمان دراوه له ماده ی (۹) له یاسای و ه زارہ تی داد ژماره (۱۳) ی سالی (۲۰۰۷) وه له به ر به رژه وهندی گشتی برپارماندا به :-

۱- گۆرینی (تیبینه رایه تی تۆمارکردنی خانووبه ره ی ئاکری) بو (به ریوه به رایه تی تۆمارکردنی خانووبه ره ی ئاکری) له قه زای ئاکری / پارێزگای دهۆک.

۲- ئه م به یانه له روژی ده رچوونی جی به جی ده کریت و له روژنامه ی فه رمی وه قایعی کوردستان بلا و ده کریته وه .

فه رسه ت أحمد عبدالله

وه زیری داد

وہزارهتی ناوخۆ

ژماره: ۲۳۳۵۷ له ۲۰۲۴/۸/۱۴

به پیتی ئه و دهسه لاتهی پیمان دراوه له مادهی (۳) برگی (۱) له یاسای وهزارهتی ناوخۆ ژماره (۶) ی سالی ۲۰۰۹ و ئاماژه به رهامندی سهروکایهتی ئهجومهنی وهزیران به نووسراویان ژماره (۳۶۴۸) له (۲۰۲۴/۸/۶) و دوابه دوای نووسراومان ژماره (۲۱۲۶۰ له ۲۰۲۴/۷/۲۹) و کۆنووسی لیژنه ی پیکهاتوو به پیتی فهرمانی کارگیریمان ژماره (۱۶۹۷۲/ک له ۲۰۲۳/۶/۱۹)، بریارماندا به ده رچوواندنی ئه م به یانه :-

به یانی ژماره (۱۱) ی سالی ۲۰۲۴

کرپی کارگیری پیشکه شکردنی خزمه تگوزاری به لگه کانی تاوان

مادهی (۱):

وه رگرتنی کرپی کارگیری خزمه تگوزاری به لگه کانی تاوان به هه موو جو ره کانییه وه به پیتی ئه م بره پارانه ی که له خواره وه دیاری کراوه.

ژ	جو ری خزمه تگوزاری	برپی کرپی کارگیری خزمه تگوزاری (به دینار)	تیببینی
۱	به لگه ی بی تاوانی (عدم محکومیة به زمانی کوردی یان عه ره بی یان ئینگلیزی) بو ناوه وه ی ولات	(۲۵,۰۰۰) بیست و پینج هزار	بو یه ک به لگه نامه
۲	به لگه ی بی تاوانی (عدم محکومیة) بو دهره وه ی ولات	(۱۵۰,۰۰۰) سه دو په نجا هزار	بو یه ک به لگه نامه
۳	پشکنینی DNA	(۱۵۰,۰۰۰) سه دو په نجا هزار	بو یه ک سامپل
۴	پشکنینی به راود کردن (مظاہاة) (دهست نووس، په نجه مو ر و هه ر جو ره به راوردکردنی دیکه ی دیکۆمتی)	(۱۵۰,۰۰۰) سه دو په نجا هزار	بو یه ک که یس
۵	پشکنینی کیمیای (به هه موو جو ره کان)	(۱۵۰,۰۰۰) سه دو په نجا هزار	بو یه ک سامپل
۶	پشکنینی فیزیای (به هه موو جو ره کان)	(۱۵۰,۰۰۰) سه دو په نجا هزار	بو یه ک سامپل
۷	پشکنینی ئامیری ئه لیکترۆنی و موبایل و په یج و سایت	(۱۰۰,۰۰۰) سه ده هزار	بو یه ک پشکنین
۸	کرپی ریککاره کارگیریه کان	(۵۰۰۰) پینج هزار	بو هه ر داواکاریه ک
۹	پشکنینی چه ک له کاتی داواکردنی دهره پینانی مؤله تی دهستداری و هه لگرتنی چه ک و له کاتی گو پینی چه ک	(۵۰,۰۰۰) په نجا هزار	بو هه ر مامه له یه ک

مادهی (۲):

یه که م: ئه و کرپی کارگیریه کان که له مادهی (یه که م) ئه م به یانه دیاری کراوه له و که یسانه ی خواره وه وه رده گریت :-

۱- ئه و که یسانه ی له دادگا شارستانیه کان یان له سه ر داواکاری خودی هاوولاتی یان که سی بیانی ده نیردرین .

۲- به لگه ی بی تاوانی (عدم محکومیه) بو ئه و داواکارییهانی له لایهن کهرتی تاییهت ده نیردرین و نوپکردنه وهی سالانه ی به هه مان بری پاره و تیبینی دیاریکراوی ماده ی یه که می ئه م به یانه .

۳- ئه و بیانیهانی که سالانه ی کارتی نشینگه نو ی ده که نه وه .

دووهم: ئه و کرێ کارگیریهانی که له ماده ی (یه که م) ئه م به یانه دیاری کراوه له و که یسانه خواره وه وهرناگیریت :-

۱- که یسه سزاییه کان که له دادگا کانه وه ده نیردین .

۲- پشکنینی ئیسک و پروسکی ئه نفالکراوان و مندالانی و نبووی کیمیابارانی هه له بجه .

۳- که سوکاری ئه و هاوولاتیه عیراقیهانی که له ئه نجامی کۆچکردن بو دهره وه ی وولات گیان له ده ست ده دن .

۴- که سوکاری پله یه کی شه هیدانی سه نگره ی ریگی رزگاری کوردستان .

۵- برگی (۱) ماده ی یه که می ئه م به یانه فه رمانبه رانی هه ر دوو پاژه ی سه ربازی و شارستانی له کاتی دامه زراندنیا ن ناگریته وه .

ماده ی (۳):

۱- ئه و کرێ کارگیریهانی که له ماده ی (یه که م) ی ئه م به یانه دیاری کراوه به پپی رینماییه داراییه کان (ده نیردریت- ئیداع ده کریت) بو گه نجینه ی حکومه ت .

۲- دوا ی جیبه جیکردنی برگی (۱) ی ئه م ماده یه ، ریژه ی ۵۰% له سه دا په نجای کرێ کارگیری وه رگیراوه ته رخان ده کریت بو به ریوه به رایه تی لیکۆلینه وه ی به لگه کانی تاوانی هه رییم و نووسینگه کانی له پاریزگا و ئیداره سه ربه خۆکان به مه به سستی په ره پیدانی بواری لیکۆلینه وه ی به لگه کانی تاوان .

۳- بری ریژه ی هاتوو له برگی (۲) ی ئه م ماده یه ته نیا به فه رمانی وه زیری ناوخو خه رج ده کریت .

۴- کردنه وه ی ئه ژمییری بانکی بو به ریوه به رایه تی لیکۆلینه وه ی به لگه کانی تاوانی هه رییم و نووسینگه کانی له پاریزگا و ئیداره سه ربه خۆکان به مه به سستی دانانی ریژه ی برگی (۲) ی ئه م ماده یه

ماده ی (۴):

۱- کار به هیچ نووسراو به یان و رینماییه ک نا کریت نا کوک بیت له گه ل ئه م به یانه .

۲- هه لوه شانده وه ی به یانمان ژماره (۲۰) ی سالی ۲۰۲۲ .

ماده ی (۵):

ئه م به یانه له روژی دهرچوونیه وه جیبه جی ده کریت و له روژنامه ی (وه قایعی کوردستان) بلاوده کریتته وه .

ریبه ر ئه حمه د

وه زیری ناوخو

بهیانی ژماره (۳) ی سالی ۲۰۲۴

بهپیئی ئه وه دهسهلاته ی پیمان دراوه له ماده ی (۲۲) ی یاسای وهزارهتی پهروهده ژماره (۴) له سالی ۱۹۹۲ ی هه موارکراو بریارماندا به :-

- کردنه وه ی (پهیمانگه ی پیشه یی کفری / خویندنی ئینگیزی) که ماوه ی خویندن تیدا (۵) پینج ساله له سه میلای وهزارهتی پهروهده / بهرئوه بهرایه تی گشتی پهیمانگه کان .

- له رۆژی ده رچوونی ئه م کاری له سه ده کریت و له رۆژنامه ی وه قايعی کوردستان بلاوده کریتته وه .

ئالان همه سعید صالح

وهزیری پهروهده

بهیانی ژماره (۴) ی سالی ۲۰۲۴

بهپیئی ئه وه دهسهلاته ی پیمان دراوه له ماده ی (۲۲) ی یاسای وهزارهتی پهروهده ژماره (۴) له سالی ۱۹۹۲ ی هه موارکراو بریارماندا به :-

۱- کردنه وه ی (کۆمه لگه ی پهروهده ی بارزانی نه مر) سیستمی وهزارهتی پهروهده / حکومه تی هه ری می کوردستان / به زمانی ئینگیزی .

۲- له رووی کارگیری و داراییه وه وابسته یه به بهرئوه بهرایه تی گشتی پهروهده ی هه ولیر .

۳- له رۆژی ده رچوونی ئه م کاری له سه ده کریت و له رۆژنامه ی وه قايعی کوردستان بلاوده کریتته وه .

ئالان همه سعید صالح

وهزیری پهروهده

وهزارهتی كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو

ژماره: ٦٠٠١ له ٢٠٢٤/٨/٢٩

بهیانی ژماره (٤) ی سالی ٢٠٢٤

پالپشت به ماددهی (٣) برگی (یه کهم) و برگی (٦) خالی (حهوتهم) و ماددهی (٥) برگی (٢) له یاسای وهزارهتی كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو ژماره (٦) ی سالی ٢٠١٠، بریارماندا به :-

١- لیکترازاندنی (به پێوه به رایه تی باخداري) له سه رجه م به پێوه به رایه تی گشتی كشتوكالی پارێزگاكان و ئیداره سه ربه خوكان و به ستنه وهی به (به پێوه به رایه تی گشتی باخداري و دارستان و پاوان)

٢- گشت خه رجیه كان و كاره كانی دارایی و ژمیریاری له ئه ستۆی به پێوه به رایه تی دارستان و پاوانی پارێزگاكان ده بیت.

٣- ئه م به یانه له رۆژی ده رچوونیه وه جیبه جی ده كریت له رۆژنامه ی فه رمی (وه قایعی كوردستان) دا بلاوده كریته وه.

بیگهرد تانه بانی

وهزیری كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو

وهزارهتی كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو

ژماره: ٦١٨٨ له ٢٠٢٤/٩/٤

بهیانی ژماره (٥) ی سالی ٢٠٢٤

پالپشت به ماددهی (٥) برگی (٢) له یاسای وهزارهتی كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو ژماره (٦) ی سالی ٢٠١٠، و بریارماندا به :-

١- گوپینی ناوی (پروژهی دارستانی چه ناخچیان) بو (پروژهی دارستانی بیستان سوور).

٢- ئه م به یانه له رۆژی بلاوبوونه وهی له رۆژنامه ی وه قایعی كوردستان جیبه جی ده كریت.

بیگهرد تانه بانی

وهزیری كشتوكاڵ و سه رچاوه كانی ئاو

وہ زارہ تی تہ ندروستی

بہ پیئی ئہ و دەسەلاتە ی پیماندراوہ لە ماددە ی (٦) بڕگە ی (٢) لە یاسای وەزارە تی تە ندروستی ژمارە (١٥) ی سالی ٢٠٠٧ ، بربارماندابه:

بە یانی ژمارە (١٩) ی سالی ٢٠٢٤

- کردنە وە ی نە خۆشخانە ی (دەروونی ئافرە تان) سەر بە بەرپۆه بەرایە تی گشتی تە ندروستی هەولیر .
- ئەم بە یانە جیبە جی دە کریت لە پۆژی دەرچوونیه وە ٢٠٢٤/٨/٤ .

بە یانی ژمارە (٢٠) ی سالی ٢٠٢٤

- کردنە وە ی هۆبە ی (یاسا دانان) لە بەرپۆه بەرایە تی کاروباری یاسایی لە دیوانی وەزارە تی تە ندروستی .
- ئەم بە یانە جیبە جی دە کریت لە پۆژی دەرچوونیه وە ٢٠٢٤/٨/١١ .

بە یانی ژمارە (٢١) ی سالی ٢٠٢٤

- کردنە وە ی بنکە ی تە ندروستی (هیلین) سەر بە بەرپۆه بەرایە تی گشتی تە ندروستی هەولیر .
- ئەم بە یانە جیبە جی دە کریت لە پۆژی دەرچوونیه وە ٢٠٢٤/٨/١١ .

د. سامان حسین بەرزنجی

وہ زیری تە ندروستی